

Gyömrői iskolafejlesztési program

Tanulmány – **Önkormányzattal egyeztetett verzió**

Budapest, 2018. március 29.

IFUA Horváth & Partners Kft.
1119 Budapest, Hungary
Fehérvári út 79.
Phone: +36 1 382-8888
Fax: +36 1 382-8889
company@ifua.hu
www.ifua.hu
www.horvath-partners.com
Fővárosi Törvényszék Cégbírósága
Cg. 01-09-063411
A Horváth & Partners csoport tagja
Horváth & Partners offices in:
Abu Dhabi – Berlin – Bucharest
Budapest – Düsseldorf – Frankfurt
Hamburg – Jeddah – Munich
Stuttgart – Vienna – Zurich
Member of Cordence Worldwide
with offices in:
Australia – Belgium – Brazil
China – France – Italy – Japan
The Netherlands – Portugal
Singapore – South Korea
Spain – UK – USA

Tartalom

1. BEVEZETÉS	3
1.1. Előzmény	3
1.2. Tanulmány célja	3
2. ELEMZÉS	6
2.1. Alapfokú közoktatás iránti kereslet elemzése	6
2.1.1. Gyömrő város demográfiai elemzése	6
2.1.2. Városi szintű fejlesztések és beruházások	9
2.2. Gyömrői általános iskolák jelenlegi helyzetének bemutatása	12
2.2.1. Fekete István Általános Iskola	12
2.2.2. II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola	17
2.2.3. Weöres Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	22
2.2.4. Iskolák összehasonlító elemzése	29
2.3. Jelenlegi és jövőbeni trendekből származó kihívások	40
2.3.1. Létszámváltozás	40
2.3.2. Lokációs elemzés	45
3. FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK	46
3.1. Meglévő épületek bővítése és fejlesztése	46
3.1.1. Weöres Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	47
3.1.2. Fekete István Általános Iskola	47
3.1.3. II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola	48
3.2. Új zöldmezős beruházás	49
3.2.1. Lokális szempontokból ideális megoldás	50
3.2.2. Kapacitás szempontjából ideális megoldás	52
3.2.3. Új iskolához szükséges kapacitások	53
3.2.4. Elméleti működtetés	54
4. ÖSSZEFOGLALÓ FEJLESZTÉSI JAVASLAT	55
5. MELLÉKLETEK	58

1. Bevezetés

1.1. Előzmény

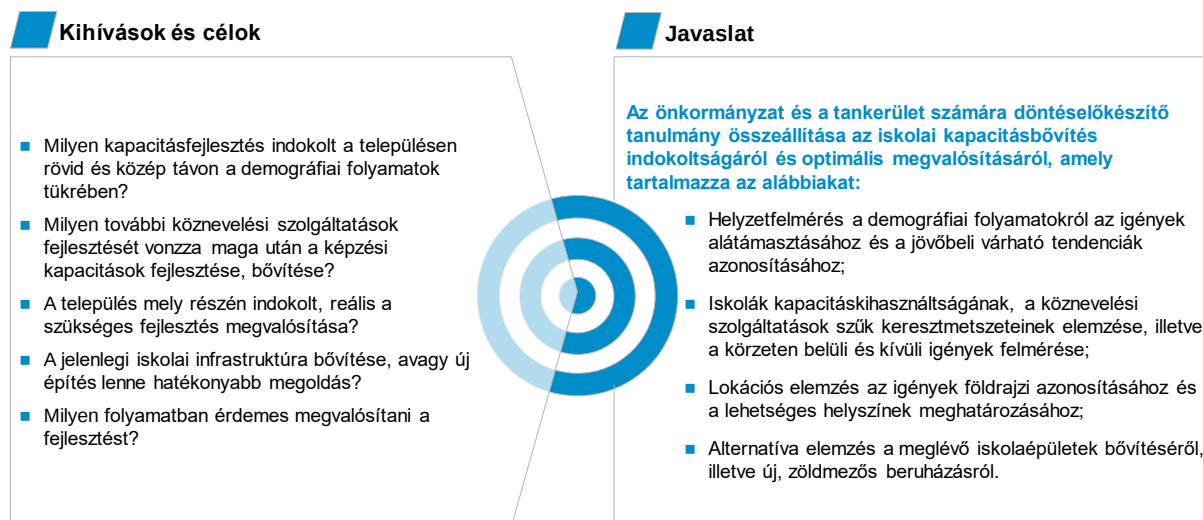
Az elmúlt néhány évben Gyömrőn tapasztalható városfejlesztési, társadalmi és demográfiai hatások következtében jelentős többlet teher nehezedett a köznevelési feladatellátás érintettjeire, így elsősorban az Iskolákra, valamint a Monori Tankerületi Központra és Gyömrő Város Önkormányzatára. Az egyre erősödő kihívásokra és problémákra érdemi, hosszútávra szóló, koncepcionális megoldási javaslat és fejlesztési terv nem készült. A problémák elsősorban felmenő rendszerben érintik a bölcsődei, óvodai és iskolai feladatellátást, amely összehangolt figyelmet és megoldást igényel a Város és a további fenntartók részéről.

Az említett szereplők között emiatt egyre erősödő feszültség keletkezett, az érintett lakosság (elsősorban a szülők által) pedig egyre nagyobb hangot adott az igényeknek, ezáltal már rövidtávon megoldandó problémákkal néznek szembe a köznevelés szereplői.

A helyzet egyre erősödő súlyosságát felismerve az Önkormányzat és a Tankerületi Központ is az igények összegyűjtésébe, valamint a problémák orvoslásába kezdett.

2018. januárban Gyömrő Város Önkormányzata a Monori Tankerületi Központ (és ezáltal a Klebelsberg Központ) bevonásával felkereste az IFUA Horváth & Partners Kft-t, hogy külső és független szakértőként mérje fel a városi igényeket és készítsen egy javaslatot az elsősorban kapacitásszükségéből eredő iskolafejlesztési igényekre vonatkozóan.

Az IFUA Horváth & Partners értelmezésében az alábbi kihívások kezelésére és feladatok ellátására kapott megbízást az Önkormányzat részéről:

1. ábra: A megbízás célja és a javasolt feladatok

1.2. Tanulmány célja

Az elmúlt években Gyömrő városába történő betelepülések és a kedvező demográfiai folyamatok következményeként fellépő lakossági igények mennyiségi és minőségi növekedését nem követte az iskolai kapacitások bővülése és fejlesztése. A tanulmány célja az iskolai kapacitásbővítés indokoltaságáról és optimális megvalósításáról szóló

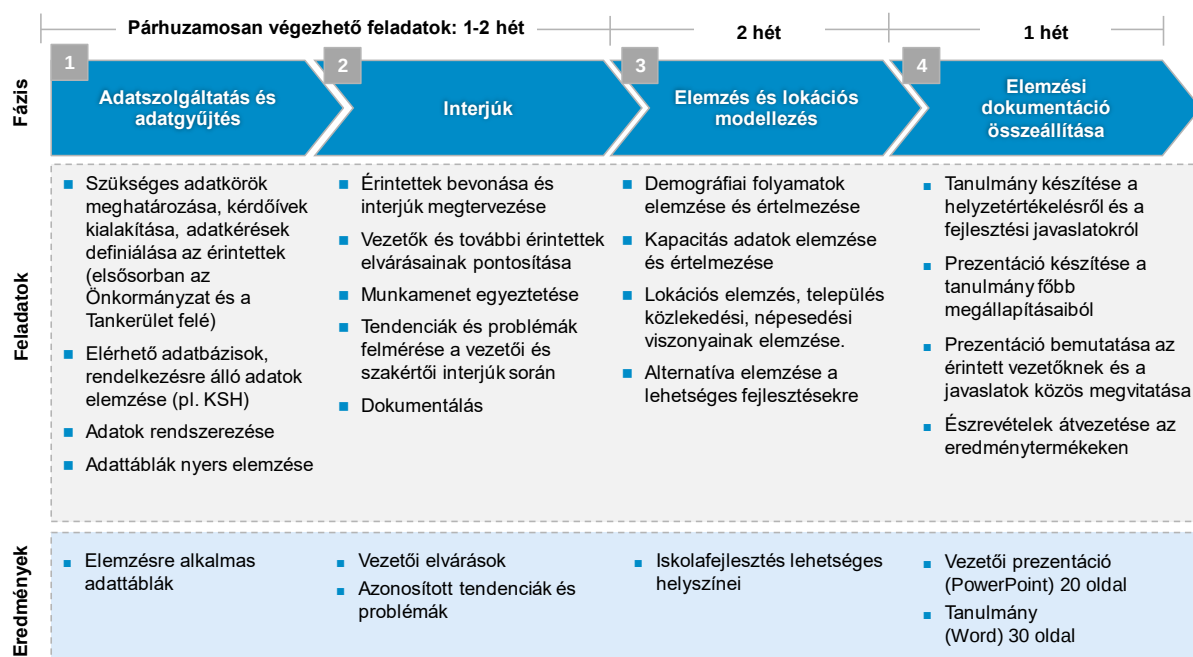
döntéselőkészítés támogatása Gyömrő Város Önkormányzata és a Monori Tankerületi Központ számára. A tanulmány az alábbiakat tartalmazza:

- Helyzetfelmérés a demográfiai folyamatokról az igények alátámasztásához és a jövőbeli várható tendenciák azonosításához;
- Iskolák kapacitáskihasználtságának, a köznevelési szolgáltatások szűk keresztmetszeteinek elemzése, illetve a körzeten belüli és kívüli igények felmérése;
- Lokációs elemzés az igények földrajzi azonosításához és a lehetséges helyszínek meghatározásához;
- Alternatíva elemzés a meglévő iskolaépületek bővítéséről, illetve új, zöldmezős beruházásról.

A tanulmány 4 hét alatt, a 2. ábra szerinti ütemezésben készült. A szakértői tanulmány elkészítésének határideje 2018. március 14. volt, míg az együttműködés (ezáltal a teljes körű teljesítés, vezetői egyeztetésekkel együtt) végső határideje 2018. március 31. A tanulmány készítésében az IFUA Horváth & Partners szoros együttműködésben dolgozott a legfontosabb érintettekkel:

- Gyömrő Város Önkormányzata;
- Monori Tankerületi Központ;
- Gyömrői Fekete István Általános Iskola;
- Gyömrői II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola;
- Gyömrői Weöres Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola.

A tanulmány elkészítéséhez szükséges adatokat az Önkormányzat, a Tankerület és az Iskolák biztosították, ezen kívül felhasználtunk nyilvánosan elérhető adatbázisokat és információkat. Az elemzést segítette továbbá az iskolák telephelyeinek részletes bejárása, valamint az iskolák általi fotódokumentációk készítése (melléklet).

2. ábra: A szakértői munka ütemezése

Az együttműködés során interjút folytattunk az alábbi személyekkel:

- dr. Hrutkáné Molnár Monika, Veszélovszkiné Csóka Gabriella, Szabó Andrea – Monori Tankerületi Központ;
- Spaitsné Rónaszéki Mária – Gyömrői Weöres Sándor Általános Iskola;
- Dédesi-Tózsáné Pamlényi Csilla – Gyömrői II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola;
- Hajdú András – Gyömrői Fekete István Általános Iskola;
- Volcz Zoltánné – Gyömrő Város Önkormányzata.

Az érintettek készséggel álltak rendelkezésre és segítették a tanulmány elkészülését, közreműködésükért köszönettel tartozunk.

Jelen tanulmánynak nem célja vizsgálni a gyömrői iskolafejlesztés szomszédos településekre gyakorolt hatását, továbbá a vizsgálat nem terjed ki az óvodai és egyéb köznevelési / közoktatási kapacitások és feladatellátás elemzésére, ugyanakkor hangsúlyoznunk kell, hogy az óvodákon is hasonlóan érződik Gyömrő népességszám növekedése, ezért javasolt további vizsgálatokat és fejlesztési javaslatot készíteni az általános iskolákon túlmutató köznevelési feladatellátásra is.

A javasolt fejlesztések nem tartalmazzák teljes körűen a gyömrői iskolarendszer szükséges fejlesztéseit, kizárólag a kapacitásszükségletből eredő fejlesztésekkel foglalkozik, ezért nem volt cél az iskolák állapotának és felújítási szükségleteinek tételes felmérése és felsorolása.

2. Elemzés

2.1. Alapfokú közoktatás iránti kereslet elemzése

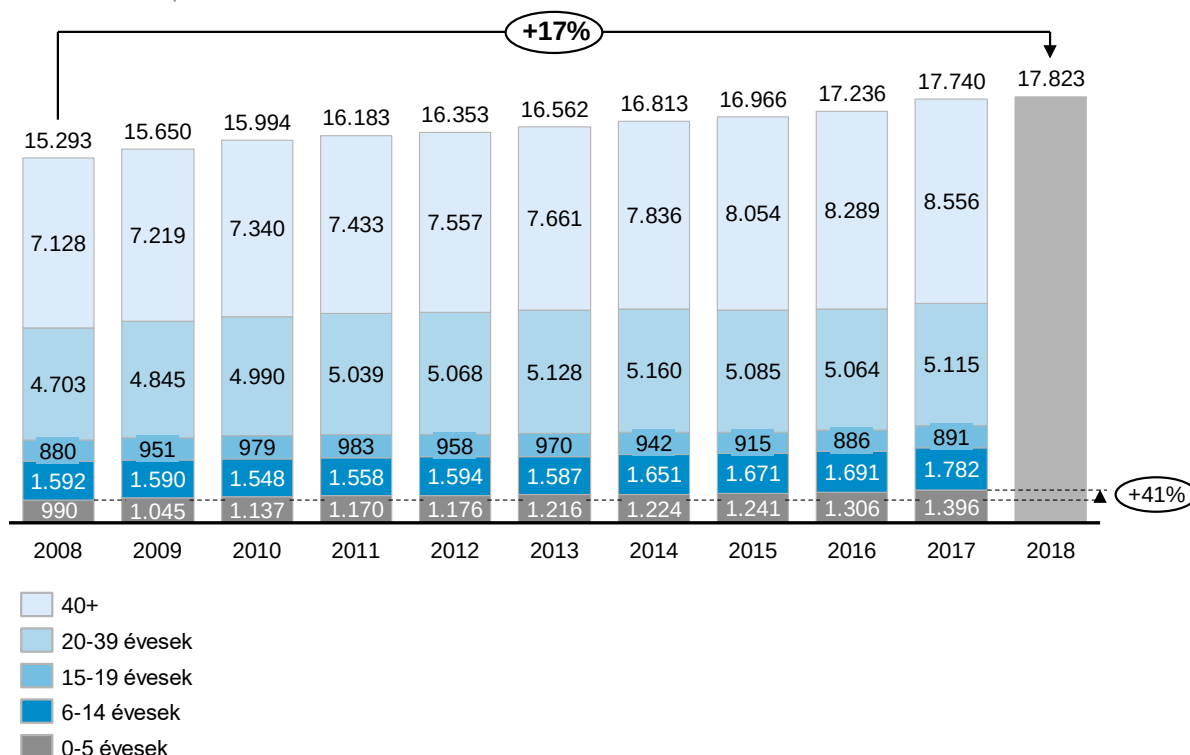
Az elmúlt években Gyömrő városában jelentős lakóparki beruházások kezdődtek és vannak jelenleg is folyamatban, ami jelentős hatással van a város népességének alakulására. A beruházásokra hatással volt az (elsősorban Budapestet érintő) ingatlanpiaci árak növekedése, a Családi Otthontermelési Kedvezmény (CSOK) bevezetése és az agglomerációba költözési tendencia további erősödése, amely hozzájárul a városi szolgáltatások iránti igény és különösen a közoktatási kereslet növekedéséhez. A népesség volumenbeli növekedése mellett megfigyelhető trend, hogy a korcsoportos összetételt tekintve is változik a város lakossága: a kisgyermekek, a gyermekek és a fiatal felnőttek aránya növekedett Gyömrőn az elmúlt években, míg az idősebb lakosság aránya csökkent.

2.1.1. Gyömrő város demográfiai elemzése

Az elmúlt 10 évben Gyömrőn 16%-os népességszám növekedés következett be köszönhetően a jelentős mértékű betelepülésnek. A korcsoportok szerinti megoszlásban látható, hogy évről évre növekszik a fiatalok lakosság (3. ábra). Növekedett a gyermekvállaló korú felnőttek száma illetve az iskoláskorú gyermekeké is, de a legjelentősebb növekedés az iskola előtt álló, 0 és 6 év közötti gyermekeknél következett be, akik létszáma több mint 41%-kal növekedett 2008 óta.

Népességszám korcsoportonként 2008-2017 között

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal*

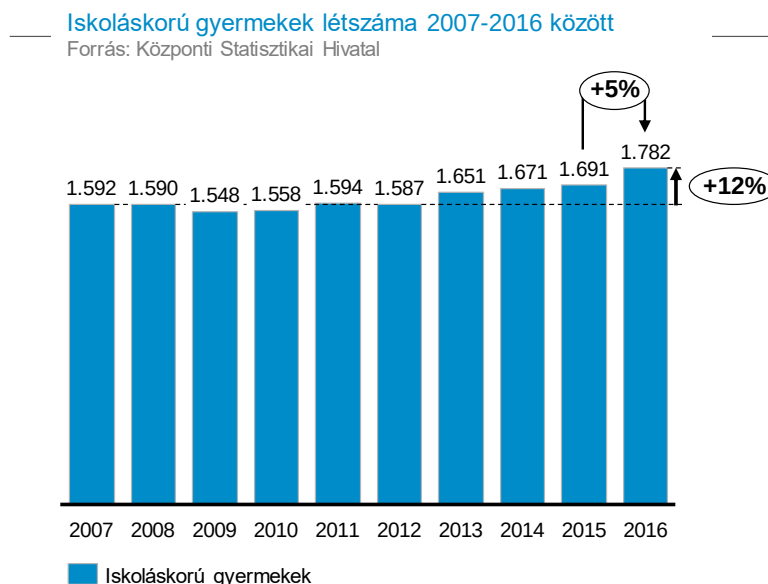

3. ábra: Népességszám korcsoportonként (2008-2017)

Iskoláskorú lakosság változása

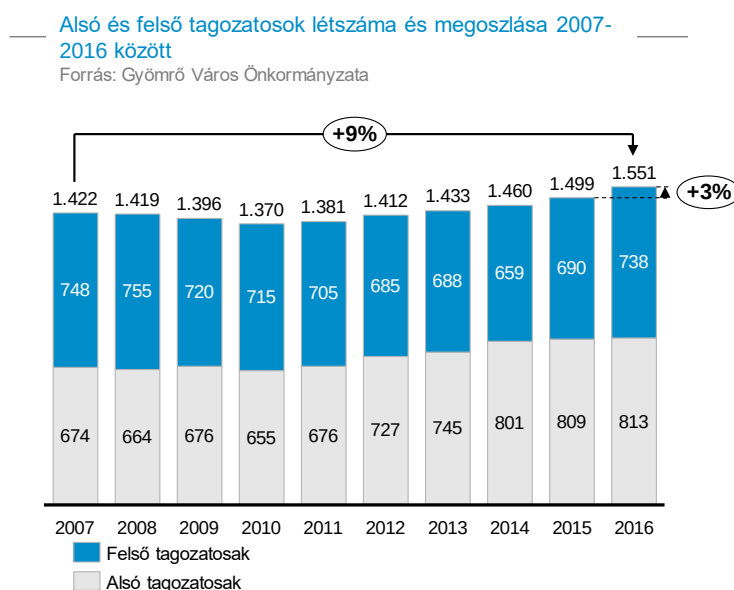

Az iskoláskorú gyermekek (6-14 éves korig) száma is növekvő tendenciát mutat Gyömrőn (4. ábra), 2007 és 2016 között 12%-kal növekedett, ami közel 200 új gyermeket jelent a korábbi létszámhoz képest. Az ábrán látható, hogy 2015 és 2016 között nagyobb mértékben, 5%-kal, 91 fővel emelkedett az iskoláskorú fiatalok száma.

4. ábra: Iskoláskorú gyermekek létszáma (2007-2016)

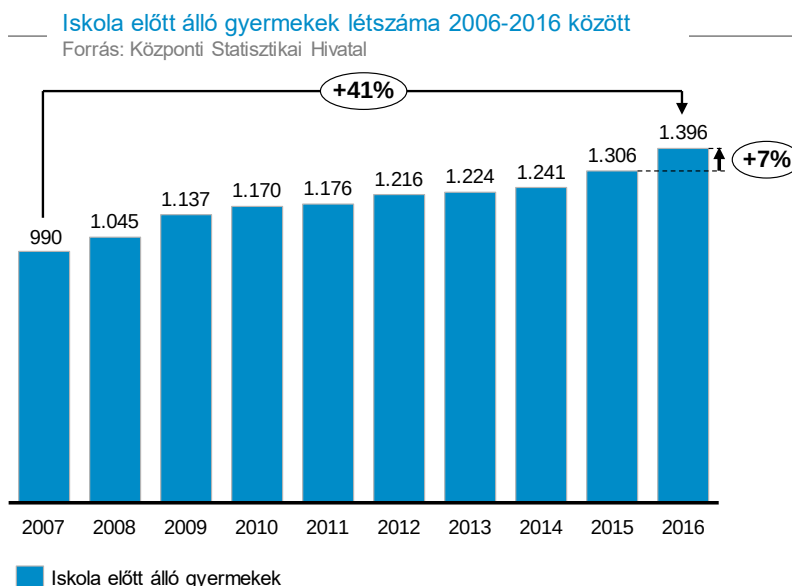
Az 5. ábrán az iskoláskorúak megoszlása látható felső és alsó tagozatosok között (az adatok a 7-től 14 éves gyermekekre vonatkoznak). Amellett, hogy az elmúlt években jelentős növekedés következett be a teljes létszámmal, jól látható, hogy az alsó osztályos korosztály arányaiban gyorsabb létszámnövekedést mutat. (A Központi Statisztikai Hivatal adatai a 6-14 éves korosztályt, míg az Önkormányzattól kapott adatok a 7-14 éves korosztályt tartalmazzák.)

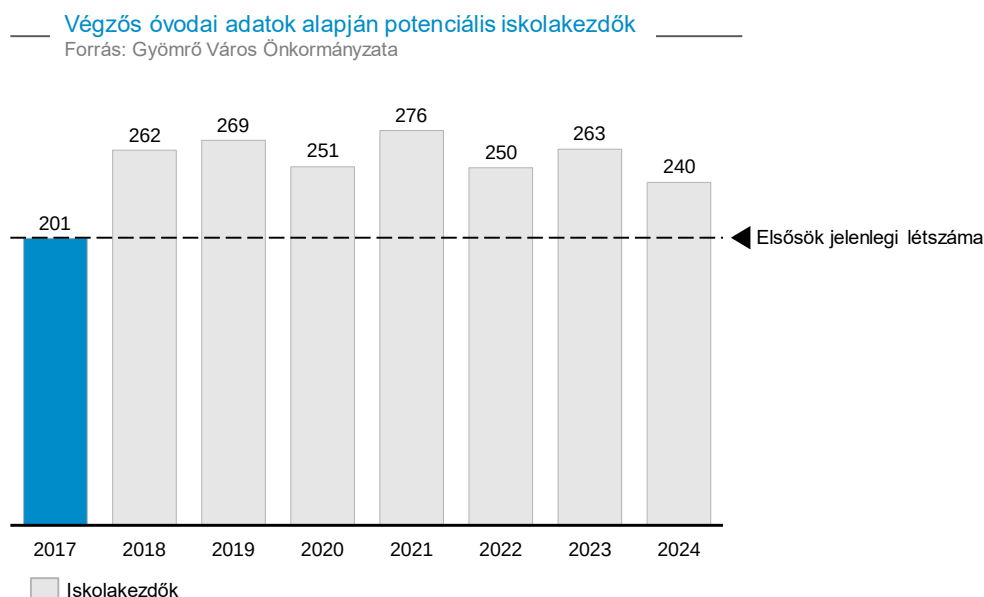
5. ábra: Alsó és felső tagozatos korú gyermekek aránya

Iskolaérett közeli lakosság (védőnői, óvodai adatok) alakulása

A legjelentősebb változás az iskola előtt álló, 0-6 éves korosztály létszámában következett be (6. ábra). A 41%-os növekedés az elmúlt 10 év során több mint 400 gyermeket jelent. Ahogyan az iskoláskorú korcsoportnál, itt is megfigyelhető egy nagyobb arányú, 7%-os növekedés 2015 és 2016 között.

6. ábra: 0-6 éves korosztály létszámának alakulása

Az elkövetkezendő hét évben a jelenlegi óvodai, védőnői és születési adatok alapján évente 240 és 275 fő válhat potenciálisan iskolakezdővé, amennyiben csak a pillanatnyilag Gyömrőben élő gyermekeket vesszük figyelembe a 2018-as születésűekkel bezárólag. Eltekintve a betelepülők gyermekeitől, az esetleges elvándorlástól, és a gyömrői de nem Gyömrőn tanuló gyermekek lemorzsolódásától, ezek az értékek minden évben meghaladják a jelenlegi elsősök létszámát (201 fő összesítve a 3 intézményben).

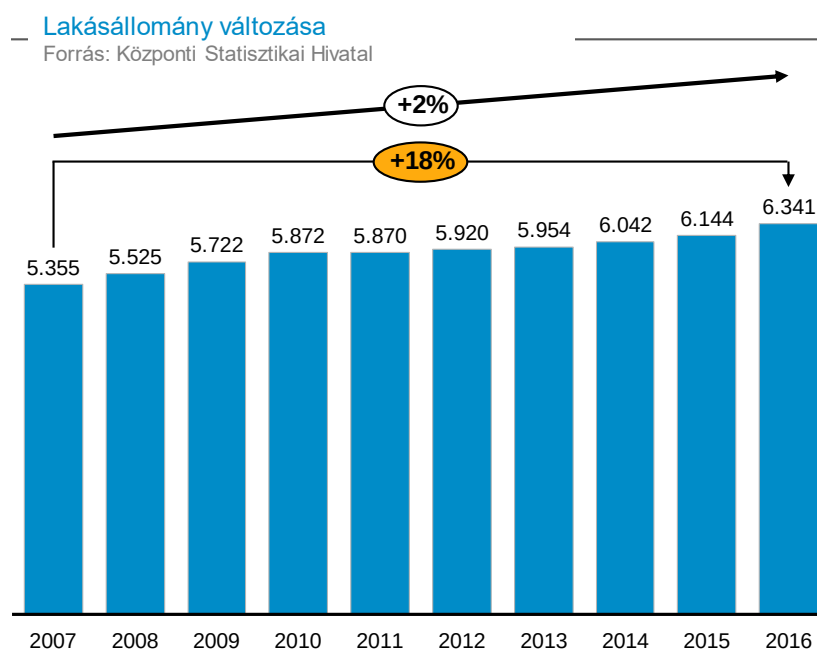
7. ábra: Potenciálisan várható elsősök, születésszámok alapján

2.1.2. Városi szintű fejlesztések és beruházások

A Budapest vonzáskörzetében lévő település kedvező adottságokkal rendelkezik a betelepülő családok számára, amely az elmúlt évek lakásállomány változásán, valamint a jövőben tervezett lakásépítések volumenében is látszik.

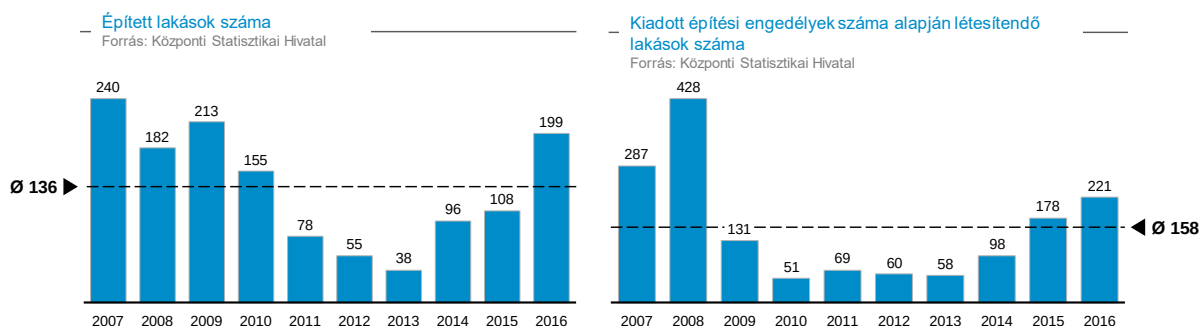
Városi fejlesztések

Gyömrő városában az elmúlt 10 évben jelentősen nőtt a lakásállomány, amely nagymértékben befolyásolta a település lakosságának létszámbeli alakulását, korösszetételét és lokációját.

8. ábra: Gyömrői lakásállomány alakulása (2007-2016)

2007 és 2016 között Gyömrő városában a lakásállomány évente átlagosan 2%-kal, összességében pedig 18%-kal nőtt. 2007 és 2010 között a növekedés nagyobb mértékű volt, 2010 és 2013 között a növekedés üteme enyhén visszaesett, majd 2014-től ismét nagyobb arányban növekszik a lakások száma (8. ábra).

9. ábra: Épített lakások és kiadott építési engedélyek száma Gyömrőn

Az épített lakások száma 2010 és 2013 között jelentősen csökkent, ezekben az években a kiadott építési engedélyek száma is alacsonyabb volt (9. ábra). 2013-tól azonban évről-évre növekszik az épített lakások száma. Az elmúlt tíz évben évente átlagosan 136 lakás épült, valamint lakásépítés céljából átlagosan évente 158 építési engedélyt adtak ki.

Gyömrőn két nagy lakópark fejlesztés kezdődött és van napjainkban is folyamatban:

- Kastélydomb lakópark,
- Liget lakópark.

Mind a két fejlesztést külső beruházó alakította ki az önkormányzattal kötött településrendezési szerződés alapján.

A Kastélydomb lakóparkban 2012 óta épülnek lakóházak. A város délkeleti részén, a Bajcsy-Zsilinszky út végén épülő lakóparkban eddig 24 telek épült be 120 db lakással. A következő években még 56 db telek beépítése várható körülbelül 280 lakás kialakításával.

A Kóczán út mellett, a város észak-nyugati részén épülő Liget lakóparkban 2008 óta épülnek lakóházak. A területen 780 lakás megépítésére volt lehetőség, azonban körülbelül 250 telek alakult ki, és jelenleg 290 db lakásra adott ki a hatóság használatbavételi engedélyt. Becslések szerint jelenleg még körülbelül 20 telek áll üresen, amelyen összesen 80-100 lakás építése várható.

A két folyamatban lévő fejlesztés mellett több kisebb lakópark kialakítása és építése várható. A területeken jellemzően egyelőre vagy közművesítés zajlik, vagy a célterület keresése. A pontos ütemezésről és helyszínekről jelenleg nincsen pontosabb információ.

Gyömrő városában konszenzus van abban, hogy a mostani kisvárosi élet feltételei 25 000 főig tarthatók fent. A város céljai között szerepel, hogy a népesség fenntartható módon növekedjen, amíg eléri az optimális népességnagyságot, amellyel a középszintű ellátást biztosító közszolgáltatások hatékonyan és gazdaságosan fenntarthatók és működtethetők. Ennek érdekében a településfejlesztési koncepció része, hogy jelenleg csak a kevésbé forgalmas részeken engedélyezett (Liget lakópark és Kastélydomb lakópark) társasházakat építeni, a város belső részein ez korlátozva van.

Fejlesztések által generált demográfiai hatás – az iskoláskorú gyermekek várható létszámának előrejelzése

Az elmúlt évek lakásépítési beruházásai érezhetően hatással voltak a város lakosságára. A folyamatosan növekvő lakosság szerkezete is megváltozott, a betelepülő kisgyermekes családok a gyermekek számának növekedését okozták. A tervezett jövőbeni beruházások hatására várhatóan a gyermekek aránya továbbra is növekszik Gyömrőn, így mind a bölcsődei, mind az óvodai, mind az iskolai kapacitások felülvizsgálata és igényekhez igazítása szükséges a következő években.

A potenciálisan gyömrői iskolákban tanuló gyermekek számát egy előrejelző modell segítségével becsültük. Az előrejelzés során figyelembe vettük:

- a gyermekek megoszlási arányát a gyömrői népességhez viszonyítva;
- a várható lakásépítéseket;
- a várható lakásépítések korösszetételre gyakorolt hatását (feltételezéseink szerint várhatóan a Családi Otthonteremtési Kedvezmény keretében több kisgyermek betelepülése várható);

- a gyömrői, de nem Gyömrőn tanuló diákok arányát;
- valamint a Gyömrőn tanuló, de nem gyömrői gyermekek arányát.

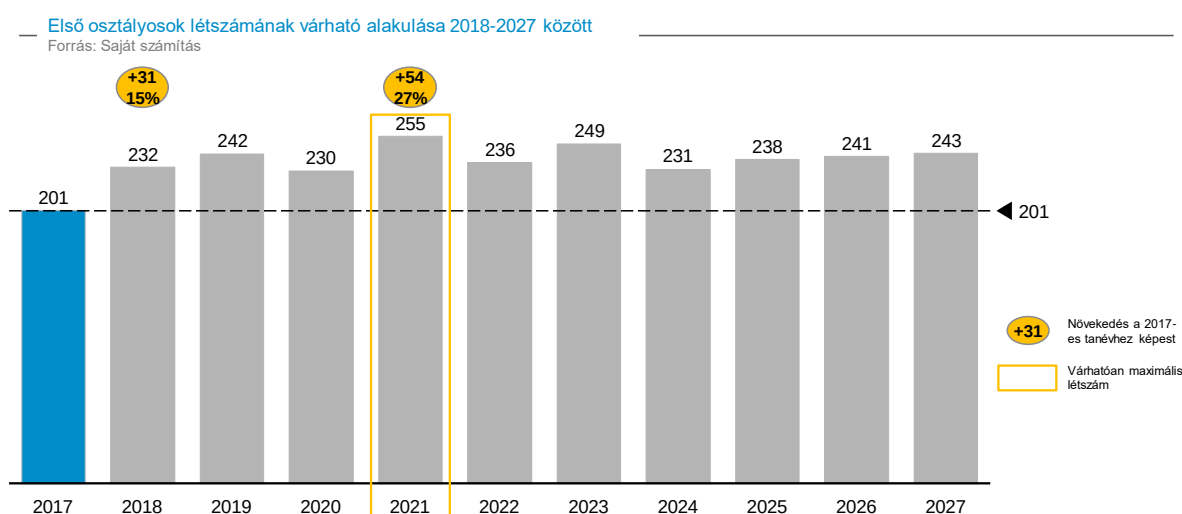
A modell kiindulási alapja a lakásszám változás nélkül várható lakosság becslése. A várható születésszámot az elmúlt öt év historikus adatai alapján számítottuk.

A várható lakásépítések okozta gyermeklétszám növekedés meghatározásához kiszámítottuk az elmúlt években egy lakásra jutó gyermekek arányát, majd megszoroztuk az évenként várható nettó lakásszám növekedéssel. Figyelembe vettük, hogy a tervezett lakásépítések a következő öt évben valósulhatnak meg, valamint várhatóan a kisgyermekes családok nagyobb mértékű betelepítését okozzák, így a 2014-2016 évek közötti kisgyermekes lakosságon belüli arányának változásával korrigáltuk a lakásállomány növekedésével járó gyermeklétszám növekedést.

A várhatóan Gyömrőre járó iskolások létszámának meghatározásához megvizsgáltuk, hogy 2014 és 2017 között a végzős óvodások számához képest hányan kezdték meg Gyömrőn az iskolai éveket. Az adatok alapján a gyömrői gyermekek kb. 16%-a nem Gyömrőre iratkozik első osztályba. Feltételezésünk, hogy az elmúlt évek átlaga alapján a következő években is ez várható, így a várható gyermekek létszámát ezzel az értékkel korrigáltuk.

Ezen kívül a modellben figyelembe vettük a jelenleg nem gyömrői, de Gyömrőn tanuló diákok arányát, amellyel szintén korrigáltuk a várható iskolások létszámát.

Számításaink alapján a várható első osztályosok létszáma a 10. ábra szerint fog alakulni a következő tíz évben.

10. ábra: Gyömrőn tanuló első osztályosok várható létszáma

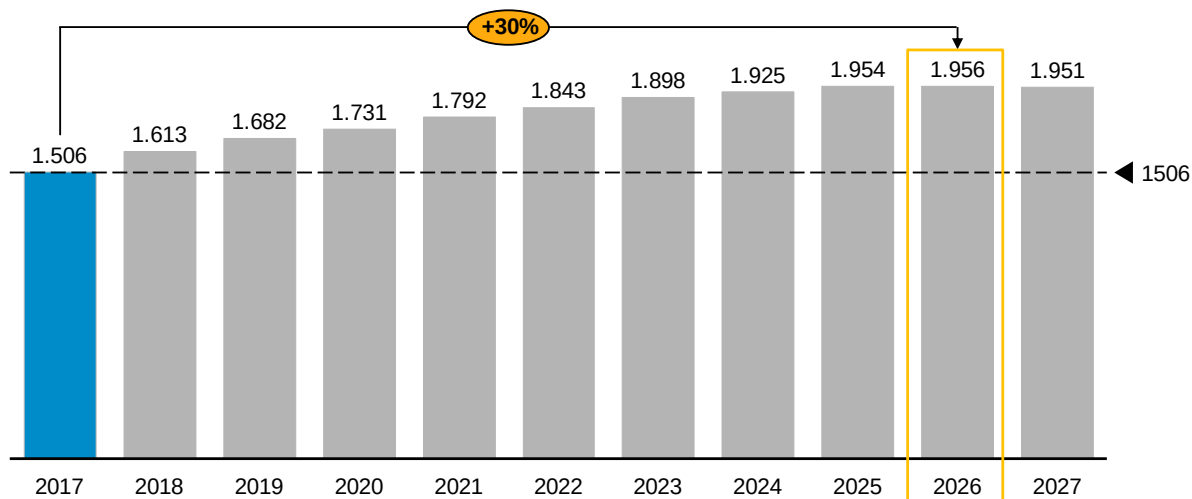
2017-ben összesen 201 első osztályos tanuló kezdte meg tanulmányait Gyömrőn. 2018-ban várhatóan ez a szám 232-re fog változni, azaz potenciálisan 31-el több gyermeket (azaz legalább egy új osztályt) kell a gyömrői iskoláknak beiskoláznia. Számításaink alapján 2021-ben érheti el a gyömrői első osztályos tanulók létszáma a maximumot, 255 fővel, amely a jelenlegi létszámhoz képest 27%-os növekedést (kb. két induló osztálynyi különbséget) jelenthet.

Az első osztályosok létszámának növekedése felmenő rendszerben a teljes iskolai létszám növekedését is okozza. A következő tíz éven belül várhatóan 2026-ban fog tetőzni az

iskolások létszáma. A jelenlegi létszámhoz képest 30%-os növekedés várható, figyelembe véve a felső tagozatokon jelentkező lemorzsolódást (11. ábra). Az elmúlt években az alsó és a felső tagozatok között városi szinten nem volt lemorzsolódás, míg a hatodik és a hetedik évfolyamok között átlagosan 2%-kal csökkent a gyermekek száma.

Gyömrői iskolák korúak létszámának alakulása 2018-2027 között

Forrás: Saját számítás

11. ábra: Iskolai létszám várható alakulása Gyömrőn

2.2. Gyömrői általános iskolák jelenlegi helyzetének bemutatása

Gyömrő városában jelenleg 3 általános iskola működik: a Fekete István Általános Iskola, a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és a Weöres Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola együttesen a 2017/2018-as tanévben 1504 gyermek alapszintű oktatását látja el. A fejezetben a három általános iskolát ABC sorrendben mutatjuk be.

2.2.1. Fekete István Általános Iskola

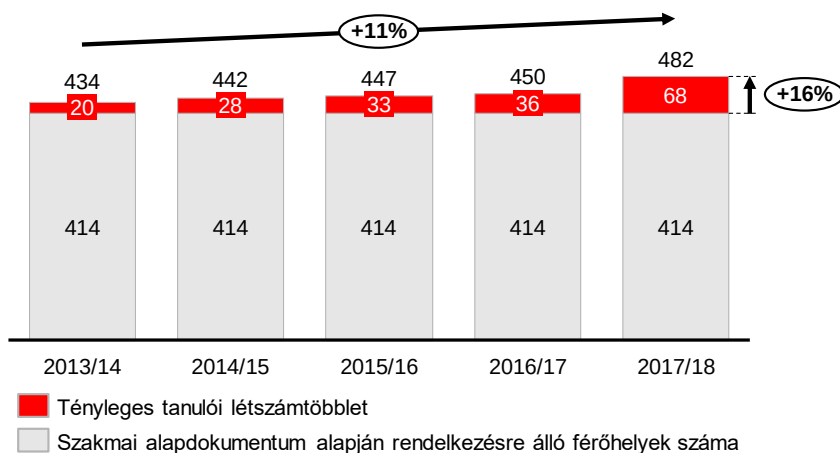
A Fekete István Általános Iskola a város délnyugati részén helyezkedik el, összesen 482 gyermek tanul az intézményben a 2017 októberi statisztika alapján. Az alsó és felső tagozatok külön telephelyeken helyezkednek el, a Jókai utca két oldalán. A Kossuth Ferenc utcai telephelyen a felső tagozatosok, a Jókai utcai telephelyen az alsó tagozatosok tanulnak.

Diákokra vonatkozó adatok - Fekete István Általános Iskola

A rendelkezésre álló kapacitások elemzése során megvizsgáltuk az elmúlt évek és a jelenlegi (2013-2017) tanulói létszámok alakulását, valamint a szakmai alapidokumentum alapján rendelkezésre álló férőhelyek számának változását.

Tanulói létszámok alakulása (2013-2017)

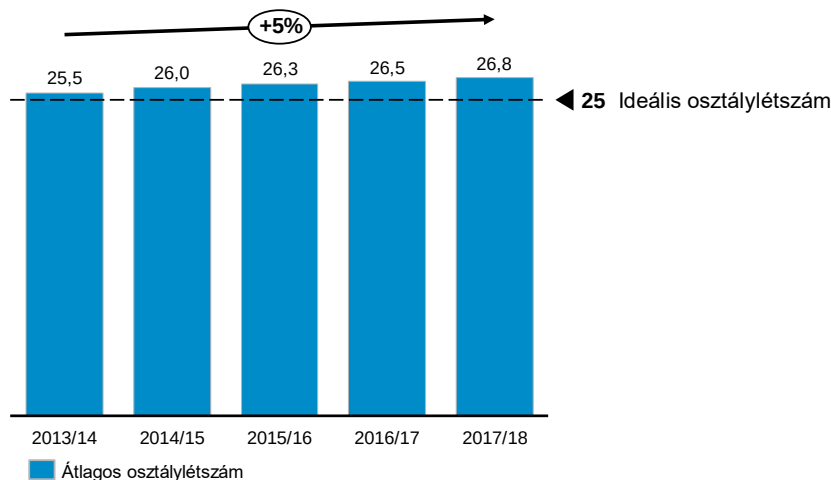
Forrás: iskolai adatszolgáltatás

12. ábra: Tanulói létszámok alakulása (2013-2017)

Fekete István Általános Iskolában az elmúlt öt tanévben 434 és 482 fő között mozgott a tanulói létszám. A 2013/14-es tanévhez képest ez idénre 11%-os létszámnövekedést jelentett. Ezzel a diáklétszámmal minden évben meghaladták a szakmai alapdokumentumban foglalt szabad férőhelyek számát, a 2017/18-as tanévben már 16%-kal, ami közel 3 osztálynyi (68 fő) plusz diákot jelent.

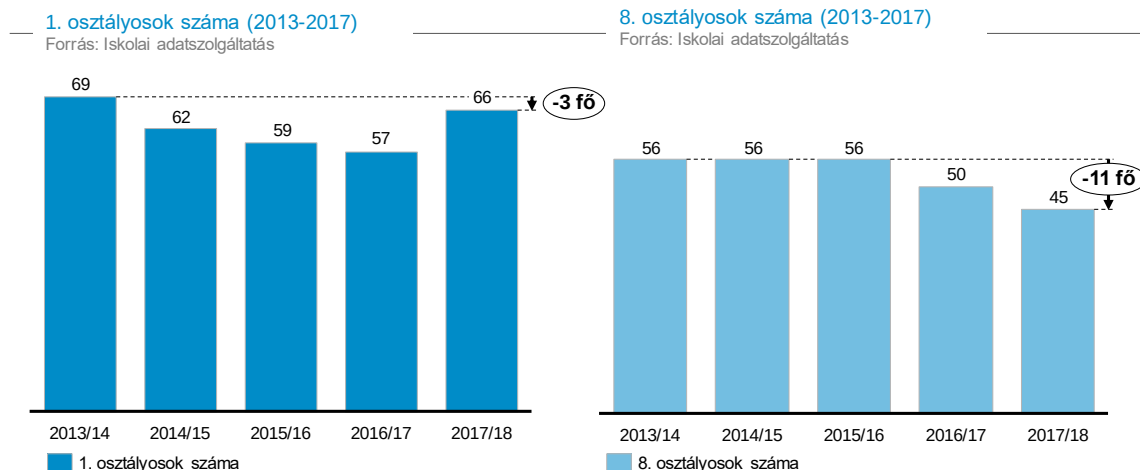
Osztálylétszám

Forrás: Iskolai adatszolgáltatás

13. ábra: Átlagos osztálylétszám (2013-2017)

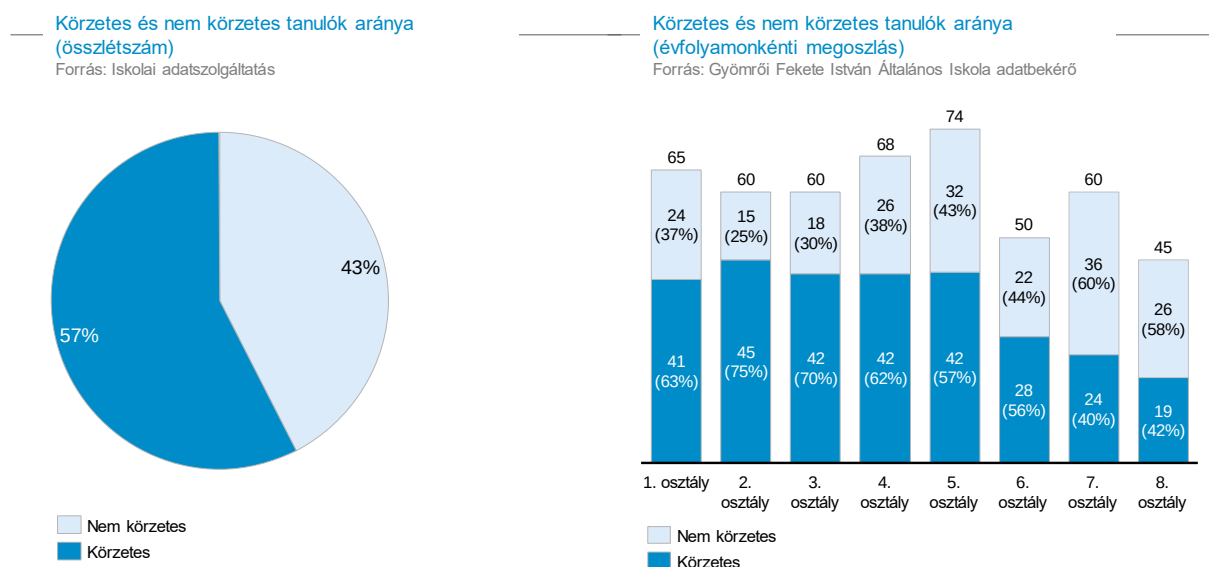
Az elmúlt évek során a Fekete István Általános Iskolában az átlagos osztálylétszám 5%-kal növekedett (teljes iskolai szinten átlagosan körülbelül 26 főről 27 főre), azonban mind az öt évben meghaladta az átlagos osztálylétszám az oktatás szempontjából még ideálisnak mondható 25 fős osztálylétszámot.

14. ábra: Első és 8. osztályosok száma (2013-2017)

2013-tól 2016-ig folyamatosan csökkent az első osztályosok száma, majd a 2017/18-as tanévben megugrott ez az érték, de így sem érte még el a 2013/14-es tanév 69 fős létszámát. A 8. osztályosok aránylag kevesebben vannak, mint az elsősök, de az ő létszámukban is megfigyelhető a csökkenés 2013 óta. 2013-tól 2015-ig végig 56 főt osztottak 2 osztályba az évfolyamon, az elmúlt két évben ez jelentősen csökkent, 2017-ben már csak 45 nyolcadikost diák tanult az iskolában.

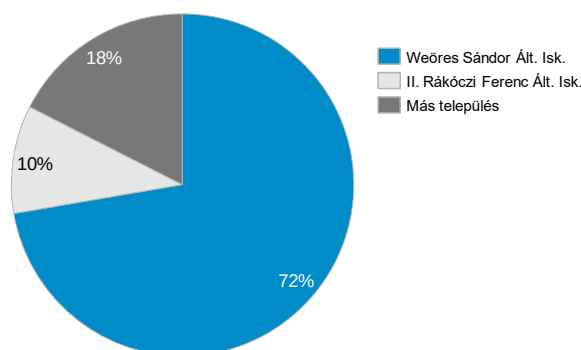

15. ábra Körzetes és nem körzetes diákok megoszlása teljes intézményi szinten és évfolyam lebontásban

A Fekete István Általános Iskolában, a 2017-es tanévben a diákok közel fele (43%) körzeten kívülről érkezett: 148 fő a Weöres Sándor Általános Iskola körzetéből, 21 fő a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola körzetéből, 36 fő más településről. Az évfolyamonkénti lebontásban megfigyelhetjük, hogy az alsós évfolyamokban még a körzetes diákok vannak túlsúlyban, felsőben ez az arány egyre inkább kiegyenlítődik, 7.-8. osztályosoknál pedig megfordul. Ez azt jelenti, hogy a felsős évfolyamokban a diákok több mint fele, azaz 229 diákból 116 körzeten kívülről érkezik.

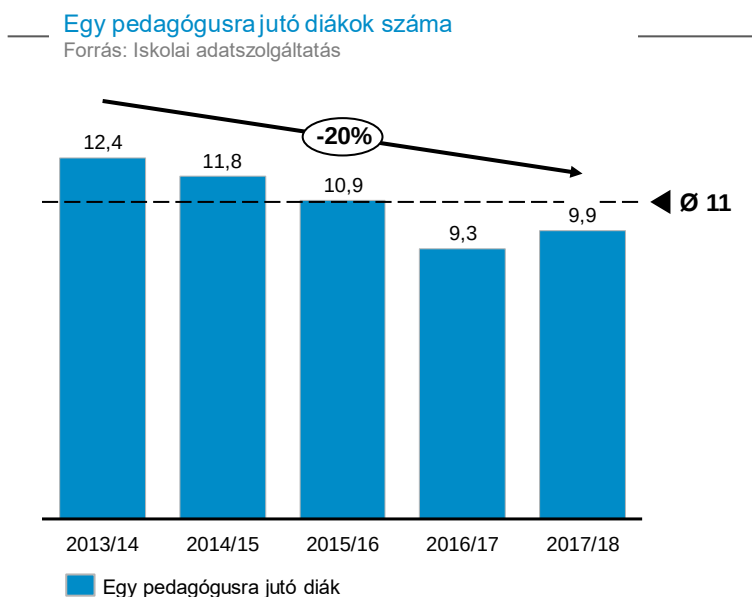
Fekete István Általános Iskola nem körzetes tanulók
Forrás: Iskolai adatszolgáltatás

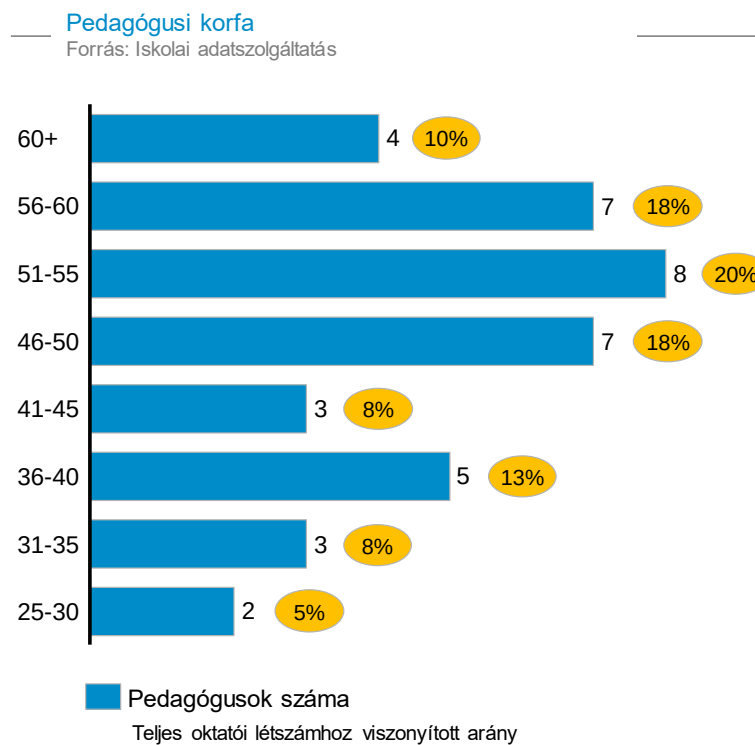
16. ábra: Nem körzetes diákok megoszlása

Pedagógusokra vonatkozó adatok - Fekete István Általános Iskola

A jelenleg rendelkezésre álló kapacitások elemzésénél megvizsgáltuk a pedagógusokra vonatkozó adatokat. Az egy tanárra jutó diákok átlagos száma 11 fő volt az elmúlt öt év adatai alapján a Fekete István Általános Iskolában. Az időszak alatt 20%-kal csökkent az egy pedagógusra jutó gyermekek száma. A tanárok átlagéletkora 48 év. A korfa előregedő, a tanárok közel fele (48%) betöltötte az 50. életévét, ezért az utánpótlás hosszú távon kevésbé látszik megoldottnak.

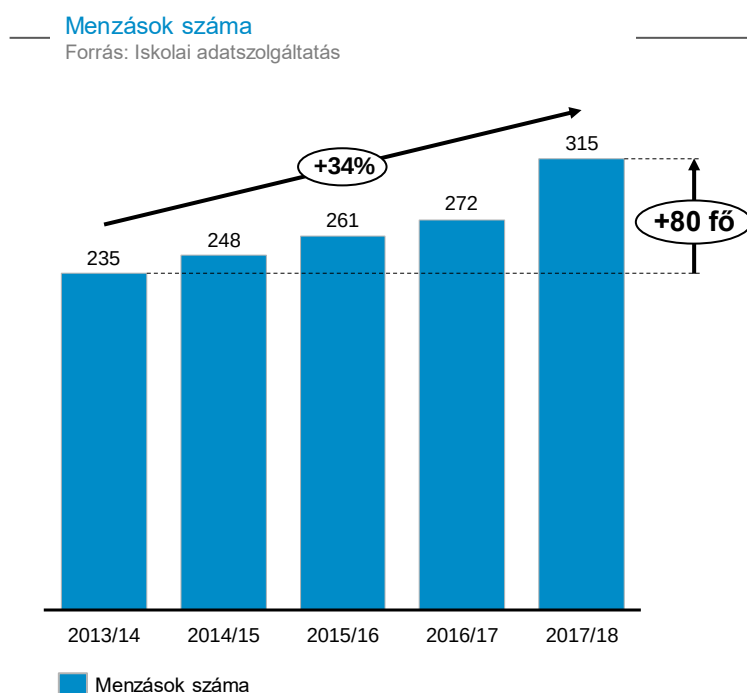
17. ábra: Egy pedagógusra jutó diákok száma

18. ábra: Pedagógus korfa

Infrastruktúrára vonatkozó adatok - Fekete István Általános Iskola

A jelenleg jelentkező szűk keresztmetszetek, valamint a jövőben várható szükséges kapacitások megállapításához megvizsgáltuk az iskola infrastrukturális hátterét, jellemzőit.

19. ábra: Menzások száma (2013-2017)

A menzások száma az elmúlt években jelentős, 34%-os növekedést mutatott. A 2013/14-es tanévhez képest a 2017/18-as tanévben 80 diákkal több igényelt iskolai étkeztetést. Ugyanakkor az iskolához tartozó étkező kapacitása jelenleg 60 fő.

Fekete István Általános Iskola telephelyeinek állapota

Forrás: Iskolai adatszolgáltatás

	Felújításra szorul	Elfogadható	Jó
Kossuth utcai telephely	10 tanterem 1 könyvtár 1 tanári szoba 1 tornacsarnok 1 szertár 1 mosdó	4 tanterem 2 tanári / zuhanyzó 3 szertár	2 öltöző, zuhanyzó
Jókai utcai telephely	Étkező	8 tanterem 2 tanári 3 szertár 2 mosdó	

20. ábra Helyiségek állapota

A helyiségek a Fekete István Általános Iskolában általánosan rossz állapotban vannak. A Kossuth utcai telephelyen felújításra szorul 10 tanterem, 1 tanári szoba, 1 szertár és 1 mosdó, illetve a könyvtár és a tornacsarnok is. Elfogadható állapotban a két telephelyen összesen 12 tanterem, 4 tanári 6 szertár és 2 mosdó van. Jó állapotúnak jelenleg csupán a Kossuth utcai telephely 2 öltözője mondható.

A két telephely közül kialakítását tekintve az alsós rész (Jókai utca) elfogadható állapotban van, azonban a felsős rész (Kossuth utca) kialakítása az oktatási feladatok ellátása szempontjából rendkívül rossznak mondható. A felső tagozatos épületek egymástól függetlenül, különböző években épültek. A három részből álló épületegyüttes között semmilyen átjárási lehetőség nincs, csak az udvaron keresztül. Két épületrészben egyáltalán nem található vizes blokk, ugyanakkor a harmadik épületben található sem elégti ki a szükségleteket. A tantermek száma sem elégséges, a felső tagozatosok esetében maximálisan kihasználják a rendelkezésre álló termeket, szaktantermeket, könyvtárat az oktatáshoz. Ezen kívül rendkívül szűkös kapacitást jelent az iskolában a 60 fő befogadására képes menza, a jelenleg 315 főnyi étkezési szükséglethez képest.

2.2.2. II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola

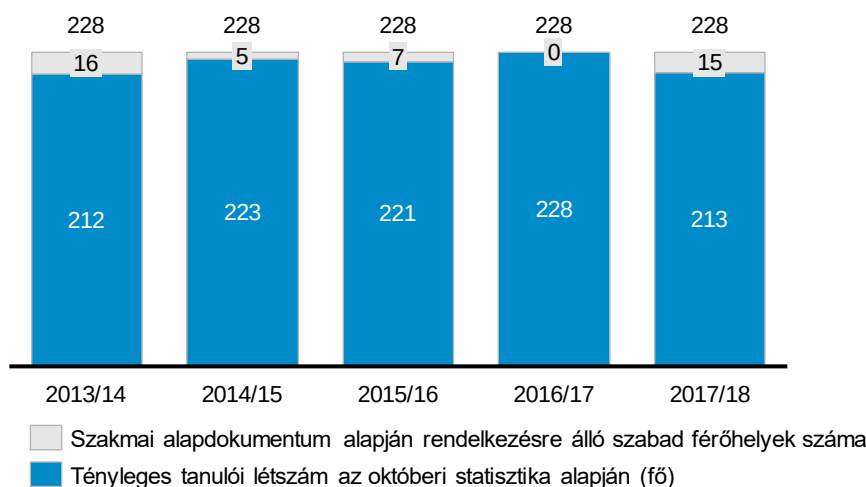
A II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola a város délkeleti részén helyezkedik el. Az iskolában minden évfolyamon egy osztálynyi gyermek tanul, a 2017 októberi létszámadatok alapján összesen 213 fő.

Diákokra vonatkozó adatok - II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola

A rendelkezésre álló kapacitások elemzése során megvizsgáltuk az elmúlt évek és a jelenlegi (2013-2017) tanulói létszámok alakulását, valamint a szakmai alapidokumentum alapján rendelkezésre álló férőhelyek számának változását.

Tanulói létszámok alakulása (2013-2017)

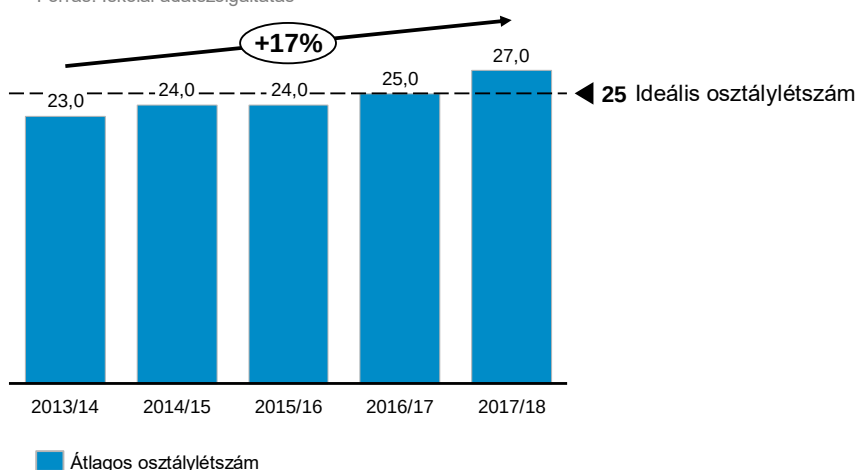
Forrás: Iskolai adatszolgáltatás

21. ábra: Tanulói létszámok alakulása (2013-2017)

A II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola tanulói létszáma az elmúlt öt tanévben, 212 és 228 fő között mozgott. Ezzel a létszámmal az elmúlt évek során egyszer sem haladták meg a szakmai alapidokumentumban foglalt szabad férőhelyek számát (228 fő), ugyanakkor a 2016/17-es évben maximálisan kihasználták ezt a kapacitást. Ahogy a 29. ábrán látható, a 2017/18-as tanévben az azt megelőző három évhez képest több szabad férőhely maradt az intézményben. Az iskolában a létszám csökkenést a körzethatárok módosítása, a körzet csökkentése okozta.

Osztálylétszám (2013-2017)

Forrás: Iskolai adatszolgáltatás

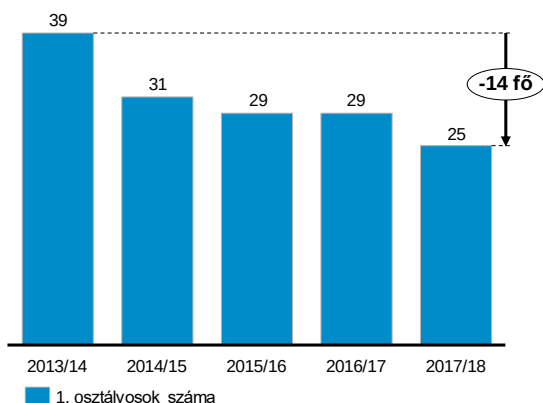
22. ábra: Átlagos osztálylétszám (2013-2017)

Az elmúlt évek során a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolában az átlagos osztálylétszám 17%-kal növekedett (teljes iskolai szinten átlagosan 23 főről 27 főre). 2013 óta egyre közelített ez az érték az oktatás szempontjából még ideálisnak mondható osztálylétszám maximumához, melyet 25 főben állapítottak meg. A 2016/17-es tanévben az átlagos osztálylétszám elérte az ideális maximumot, azonban a 2017/18 tanévben meg is haladta azt.

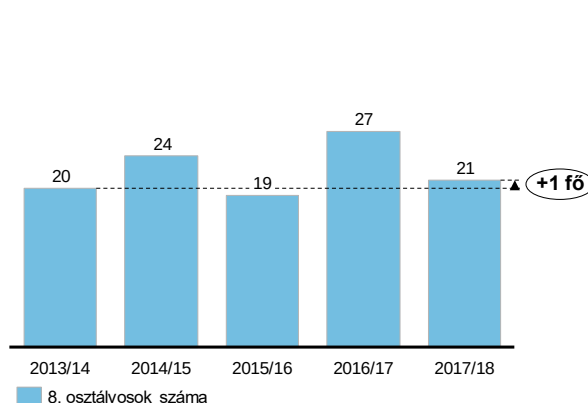
1. osztályosok száma (2013-2017)

Forrás: Iskolai adatszolgáltatás

8. osztályosok száma (2013-2017)

Forrás: Iskolai adatszolgáltatás

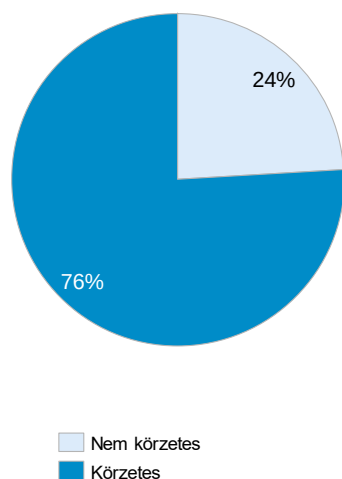

23. ábra: Első és 8. osztályosok száma (2013-2017)

2013 óta jelentősen csökkent az első osztályosok száma a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolában. Míg a 2013/14-es tanévben 39 elsős kezdte meg a tanévet két osztályra bontva, az utána következő 4 évben már csak egy osztály indult, jelentősen alacsonyabb osztálylétszámmal. A 2017/18-as tanévben már csak 25 fővel indították az évfolyamot. A 8. évfolyamon minden évben egy osztály indult, 20-27 fő közötti osztálylétszámmal. A 8. osztályosok létszáma az elmúlt öt év során folyamatosan alacsonyabb volt, mint az elsősöké, azonban nem figyelhető meg annyira egyértelmű tendencia az évenkénti létszámváltozásban, mint az elsősök körében.

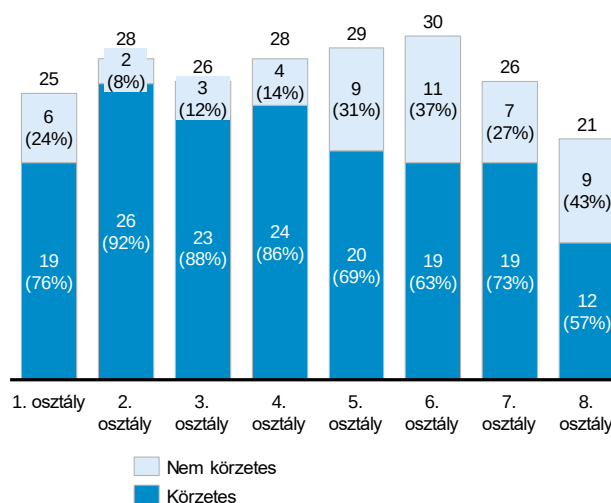
Körzetes és nem körzetes tanulók aránya (összlétszám)

Forrás: Iskolai adatszolgáltatás

Körzetes és nem körzetes tanulók aránya (évfolyamonkénti megoszlás)

Forrás: Iskolai adatszolgáltatás

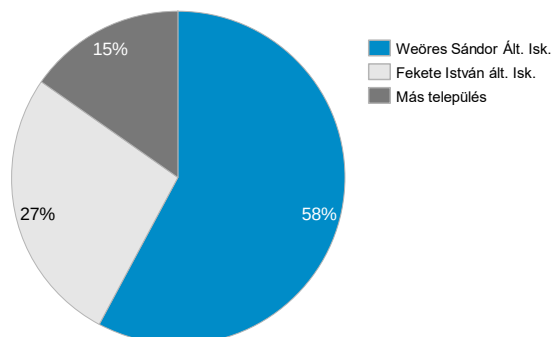

24. ábra Körzetes és nem körzetes diákok megoszlása teljes intézményi szinten és évfolyam lebontásban

A II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolában a 2017-es tanévben a diákok jelentős része, közel háromnegyede a saját körzetükből érkezett. A nem körzetes tanulók közül az októberi statisztikák alapján 30-an a Weöres Sándor Általános Iskola körzetéből, 14-en a Fekete István általános Iskola körzetéből, 8-an pedig más településről érkeznek. Az évfolyamonkénti lebontásban is megfigyelhetjük, hogy jelenleg minden osztályban túlsúlyban vannak a saját körzetből érkező diákok, ugyanakkor a körzeten kívüliek aránya a felsős évfolyamok között

magasabb. Míg az alsós évfolyamoknál mindössze 15 diák körzeten kívüli, a felső tagozaton 36 diák érkezik másik körzetből.

II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola nem körzetes tanulók
Forrás: Iskolai adatszolgáltatás

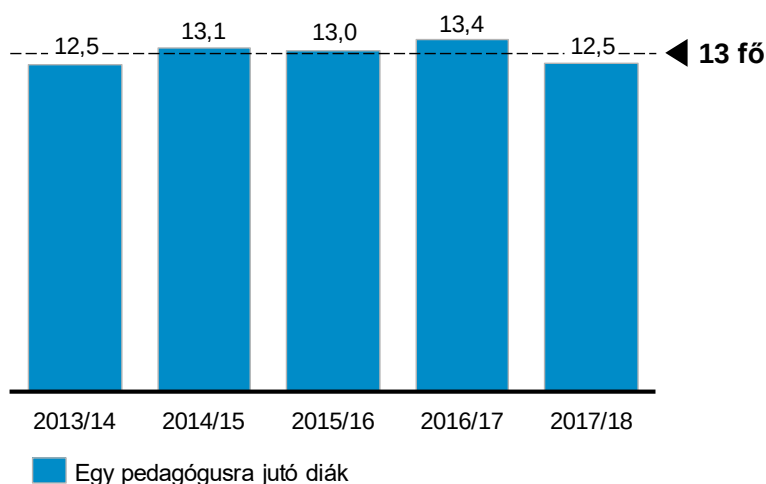
25. ábra: Nem körzetes diákok megoszlása

Pedagógusokra vonatkozó adatok - II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola

A jelenleg rendelkezésre álló kapacitások elemzésénél megvizsgáltuk a pedagógusokra vonatkozó adatokat.

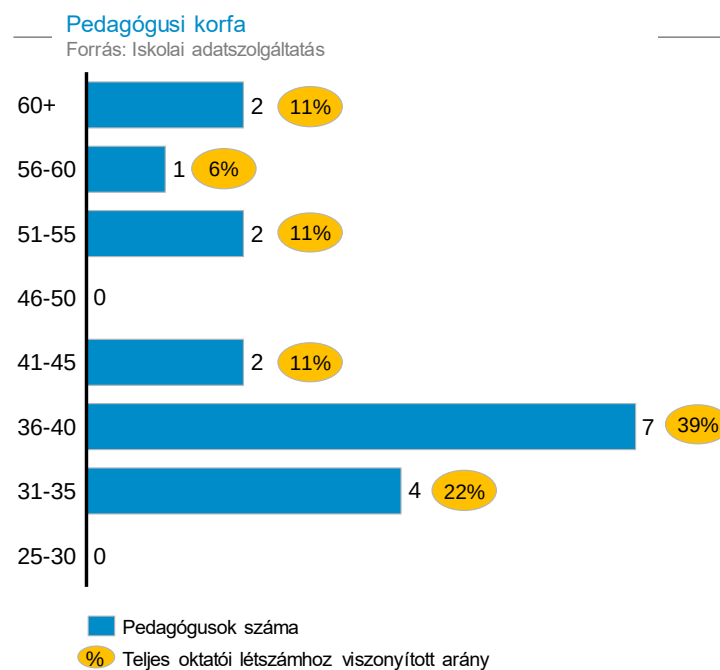
Egy pedagógusra jutó diákok száma (2013-2017)

Forrás: Iskolai adatszolgáltatás

26. ábra: Egy pedagógusra jutó diákok száma

Az egy tanárra jutó diákok átlagos száma 13 fő volt az elmúlt öt év adatai alapján. Az időszak alatt az intézményben tanító pedagógusok száma végig 17 fő volt, így a 2014-2016 közötti növekedés az egy tanárra jutó diákok számában, tisztán a tanuló létszámnövekedésnek tudható be, ahogyan az idei évi csökkenés is. A tanárok átlagéletkora 43 év. Az oktatók 72%-a 31 és 45 éves korosztályhoz tartozik, ami kedvezőnek mondható, hiszen a nyugdíjba vonulás az elkövetkezendő 15 évben csak a tanári kar 28%-át érinti.

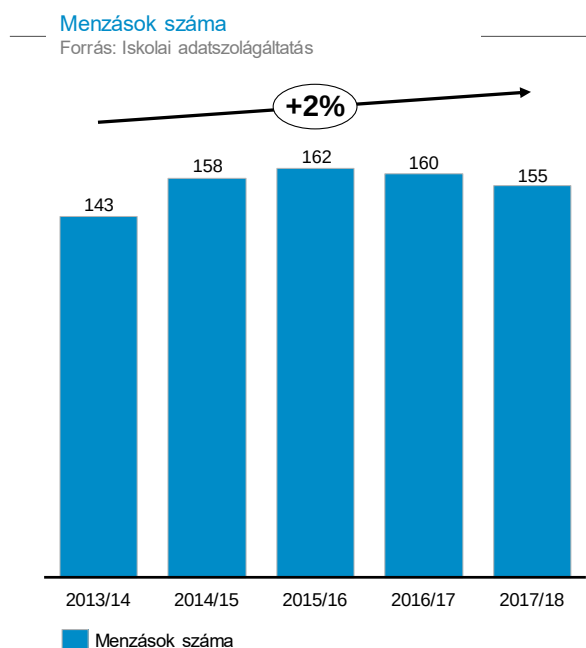

27. ábra: Pedagógus korfa

Infrastrukturára vonatkozó adatok - II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola

A jelenleg jelentkező szűk keresztmetszetek, valamint a jövőben várható szükséges kapacitások megállapításához megvizsgáltuk az iskola infrastrukturális hátterét, jellemzőit.

A menzások száma az elmúlt években nem változott nagymértékben, évente átlagosan 2%-kal növekedett 2013-hoz képest. Ez a 2017/18-as tanévben 12 menzással többet jelent, mint amennyi a 2013/14-es tanévben volt. Megállapítható, hogy a diákok létszáma a két tanévben közel azonos volt, a menzások száma viszont növekedett, tehát jelenleg arányaiban többen élnek iskolai étkezési igénnyel, mint a 2013/14-es tanévben. Jelenleg az étkező 55 fő befogadására képes.

28. ábra: Menzások száma (2013-2017)

A helyiségek a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolában általánosan rossz állapotban vannak. A tantermek közül 9 tanterem felújításra szorul és mindössze 4 tanterem minősége megfelelő. További felújítandó területek közé tartozik az összes tanári szoba és szertár, valamint az iskola ebédlője, tornaszobája és egy mosdója a 9 közül.

A II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolában a tantermek kihasználtsága teljes, sok esetben előfordul, hogy a tanóráknak megfelelően nem tudnak csoportokra bontani osztályokat. A tantermek mellett szűk kapacitást jelent a kiszolgáló helyiségek mennyisége és állapota, kiemelten a tanári szoba, az iskolatitkári elhelyezés, a tornaterem mérete, valamint az étkező kapacitás okoznak problémát a mindennapokban.

II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola helyiségeinek állapota

Forrás: Iskolai adatszolgáltatás

	Felújításra szorul	Elfogadható	Jó
II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola	9 tanterem 2 tanári 1 ebédlő 1 tornaszoba 4 szertár 1 mosdó		4 tanterem 8 mosdó

29. ábra Helyiségek állapota

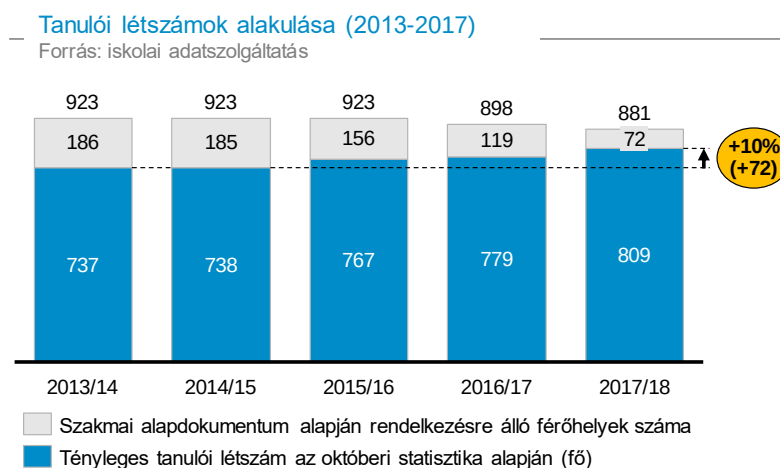
2.2.3. Weöres Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

A Weöres Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola jelenleg Gyömrő legnagyobb alapfokú oktatási intézménye, a 2017-es októberi létszámadatok alapján 809 gyermek tanul az intézményben. Az iskola három telephelyen működik, két alsó tagozattal az Erzsébet utcai telephelyen és a Csokonai utcai telephelyen, valamint egy felső tagozattal a

Központi telephelyen (Fő tér). Az elrendezés az iskola számára adottság volt. Az intézményben az általános köznevelési tevékenység mellett városi szintű alapfokú művészeti oktatást is végeznek.

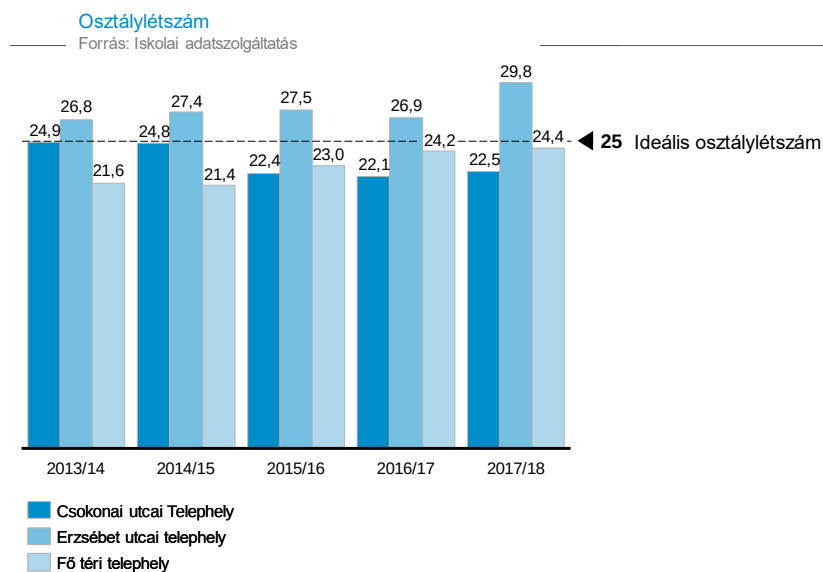
Diákokra vonatkozó adatok - Weöres Sándor Általános Iskola

A rendelkezésre álló kapacitások elemzése során megvizsgáltuk az elmúlt évek és a jelenlegi (2013-2017) tanulói létszámok alakulását, valamint a szakmai alapidokumentum alapján rendelkezésre álló férőhelyek számának változását.

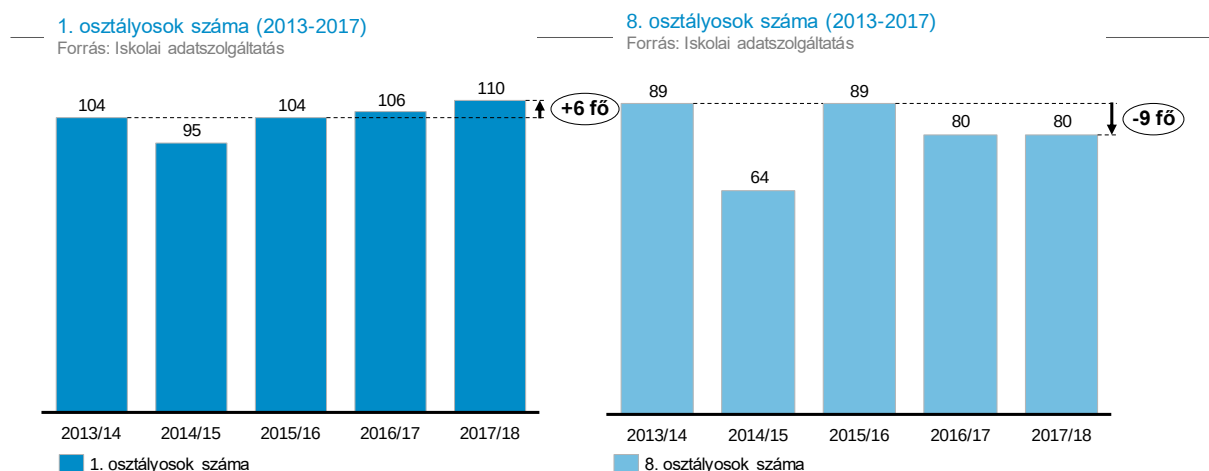
30. ábra: Tanulói létszámok alakulása (2013-2017)

A Gyömrői Weöres Sándor Általános Iskolában, az elmúlt 5 évben folyamatos létszámnövekedésnek köszönhetően 10%-kal nőtt az iskolába járó diákok száma. Az elmúlt két évben, szakmai alapidokumentumban meghatározott rendelkezésre álló férőhelyek száma azonban csökkent. Ennek a két tendenciának az együttes hatásaként, az iskolában fennmaradó szabad kapacitások évről évre csökkennek, a 2017/18-as tanév októberi adatai alapján, már csak 72 főnyi férőhely maradt az iskolában, míg ez a szám a 2013/14-es tanévben még 168 fő volt.

31. ábra: Átlagos osztálylétszám (2013-2017)

A Gyömrői Weöres Sándor Általános Iskolában az átlagos osztálylétszám az elmúlt 5 év során az Erzsébet utcai telephelyen mutat egyértelmű növekedést, itt minden évben meghaladták az értékek a tanulás szempontjából még ideálisnak mondható 25 fős osztálylétszámot. A 2017/18-as tanévben már több mint 5 fővel lépték túl ezt az értéket. A másik két telephelyen egyik évben sem haladták meg ezt a maximumot.

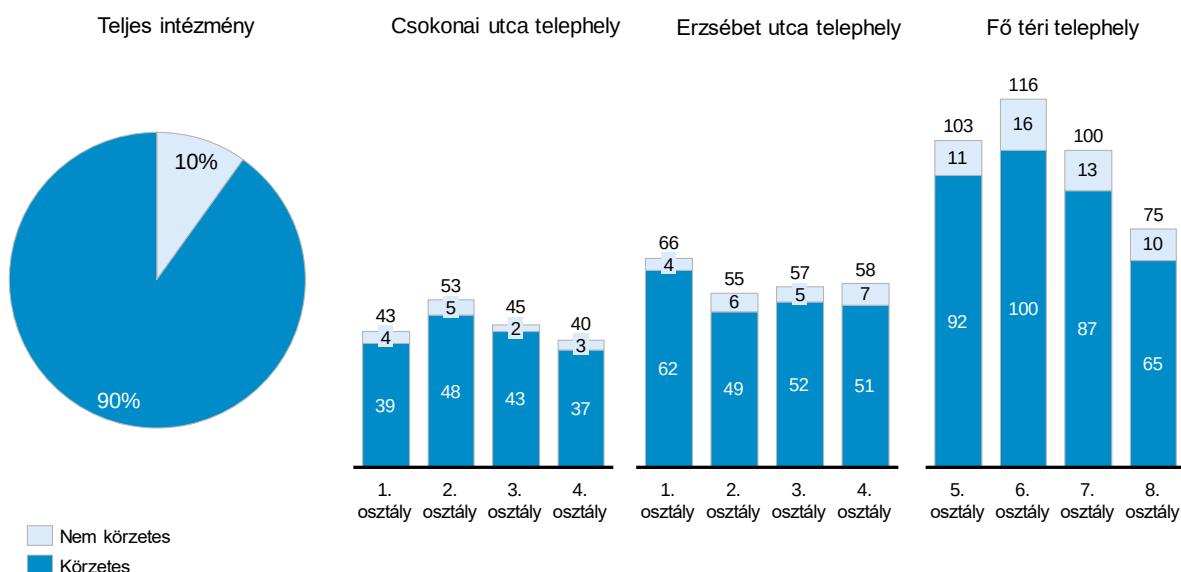

32. ábra: Első és nyolcadik osztályosok száma (2013-2017)

2014 óta folyamatosan nő az első osztályosok létszáma, minden évben 4 párhuzamos osztályt kellett indítani az iskola két alsó tagozatos telephelyén összesen. A felső tagozatosok száma a 2013-as értékekhez képest azonban csökkent 9 fővel, de 2014/15-ös tanév kivételével itt is minden évben 4 osztály indítása volt szükséges.

Körzetes és nem körzetes tanulók aránya

Forrás: Iskolai adatszolgáltatás

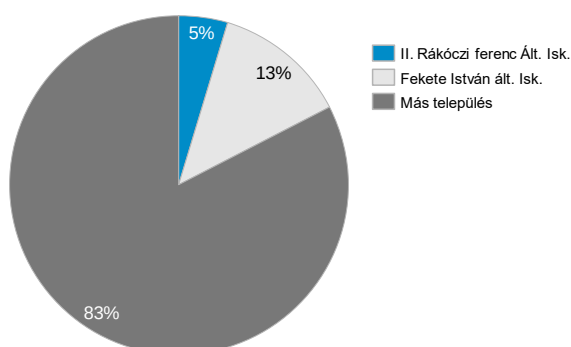

33. ábra Körzetes és nem körzetes diákok megoszlása évfolyam lebontásban

A Gyömrői Weöres Sándor Általános Iskolában a diákok 90%-a körzeten belülről jár az iskolába. A Csokonai utcai telephelyen 1 gyermek a Fekete István Általános Iskola körzetéből, 1 gyermek a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola körzetéből, 12 gyermek pedig más településről érkezik. Az Erzsébet utcai telephelyen 8 gyermek a Fekete István Általános Iskola körzetéből, 2 gyermek a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola körzetéből, 12 gyermek pedig más településről érkezik. A Fő téri telephelyen 2 gyermek a Fekete István Általános Iskola körzetéből, 1 gyermek a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola körzetéből, 47 gyermek pedig más településről érkezik. Arányaiban, a felsős évfolyamokban többen érkeznek másik körzetből, mint az alsós évfolyamok között, de itt is maximum egy évfolyamban 16 diákot érint.

Weöres Sándor Általános Iskola nem körzetes tanulók

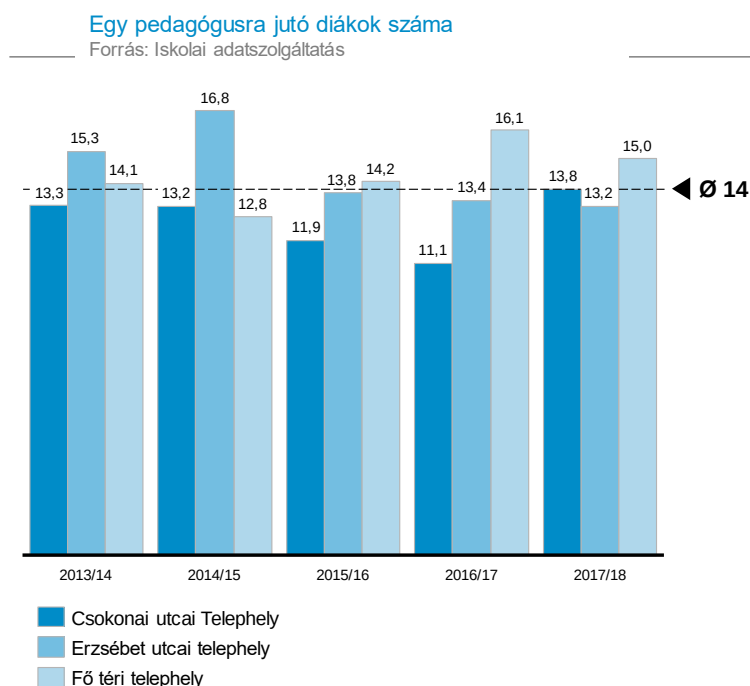
Forrás: Iskolai adatszolgáltatás

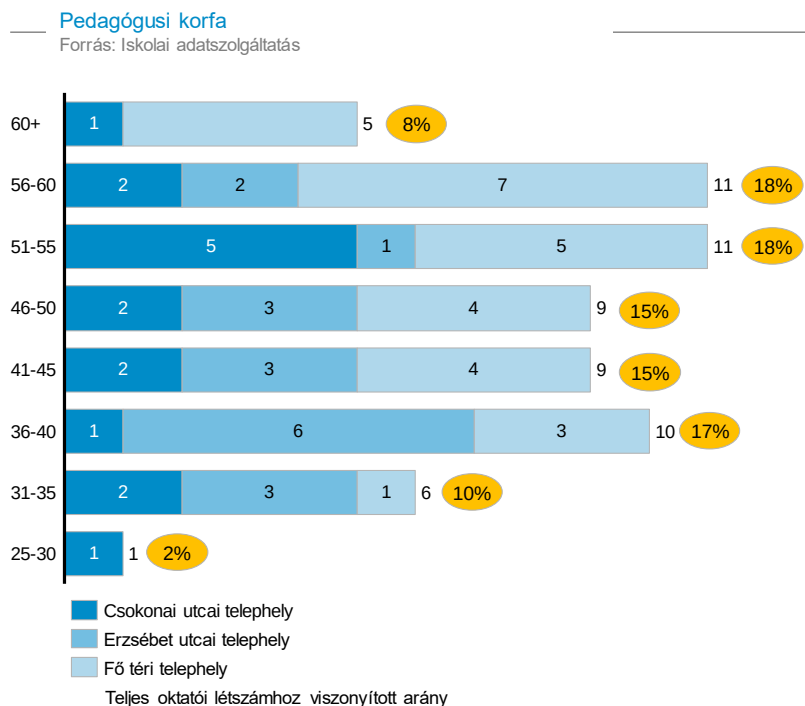
34. ábra: Nem körzetes diákok megoszlása

Pedagógusokra vonatkozó adatok - Weöres Sándor Általános Iskola

A jelenleg rendelkezésre álló kapacitások elemzésénél megvizsgáltuk a pedagógusokra vonatkozó adatokat. Az egy tanárra jutó diákok átlagos száma 14 fő volt az elmúlt öt év adatai alapján. Az időszak alatt az intézményben tanító pedagógusok száma egy ütemben növekedett a diákok számával. A tanárok átlagéletkora 47 év. A korfa előregedő, a tanárok közel fele (44%) betöltötte az 50. életévét.

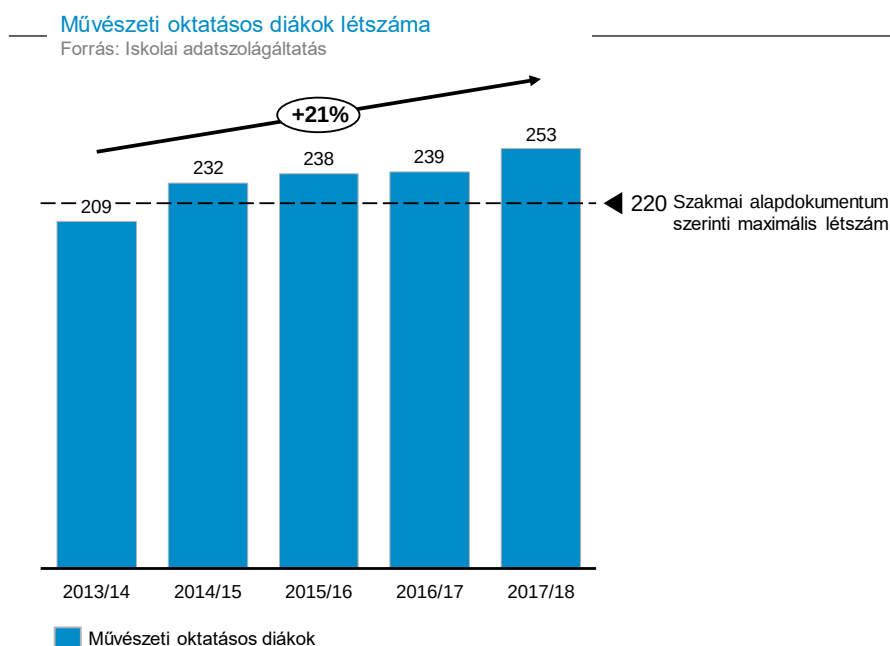
35. ábra: Egy pedagógusra jutó diákok száma

36. ábra: Pedagógus korfa

Alapfokú művészeti oktatás - Weöres Sándor Általános Iskola

A Weöres Sándor Általános iskola városi szintű alapfokú művészetoktatási feladatok ellátásában is fontos szerepet játszik.

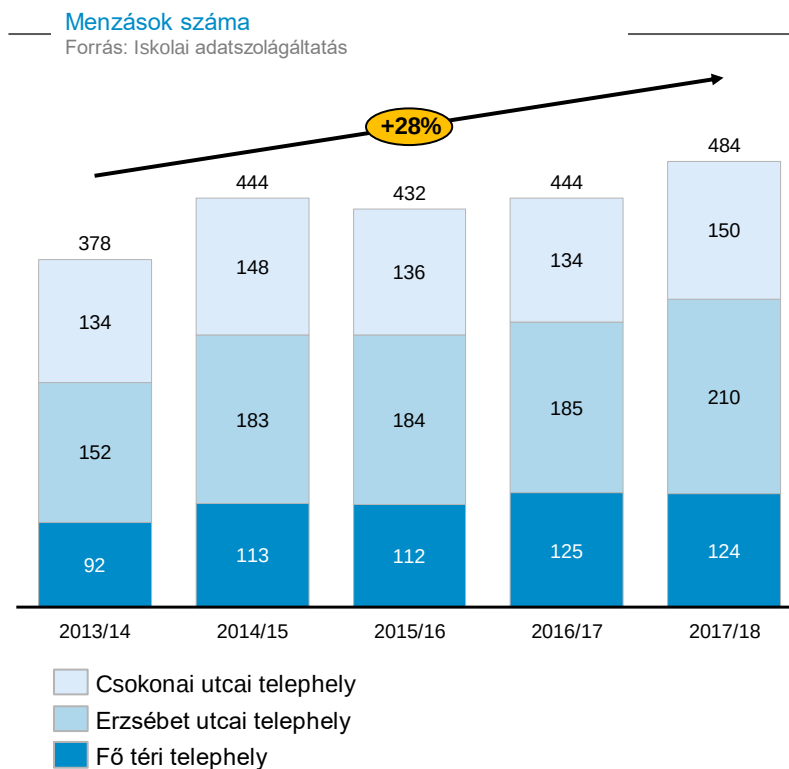

37. ábra: Művészeti oktatásban résztvevő diákok

A művészeti oktatásban résztvevő diákok száma is növekedő tendenciát mutat az elmúlt 5 évben, 21%-kal növekedett a létszámuk 2013-hoz képest. 2014-től minden évben meghaladta a diáklétszám a szakmai alapszabvány szerinti megengedett maximális létszámot.

Infrastruktúrára vonatkozó adatok - Weöres Sándor Általános Iskola

A jelenleg jelentkező szűk keresztmetszetek, valamint a jövőben várható szükséges kapacitások megállapításához megvizsgáltuk az iskola infrastrukturális hátterét, jellemzőit.

38. ábra: Menzások száma (2013-2017)

A menzások száma 28%-kal növekedett, ez több mint 100 diákkal többet jelent a 2017/18-as tanévben, mint a 2013/14-es tanévben. A legjelentősebb növekedés az Erzsébet utcai telephelyen lévő diákok körében következett be, ahol 58-al több diák igényelt iskolai étkeztetést idén, mint a 2013-ban. A Csokonai utcai telephelyen az étkező maximális befogadó képessége 57 fő, ahol jelenleg 150 diák étkeztetését kell megoldani. Ez legjobb esetben is minimum 3 turnust jelent étkezésenként. Az Erzsébet utcai telephelyen még nehezebb a helyzet, hiszen 201 diák étkezését kell lebonyolítani egy 64 fős étkezőben. Ehhez hasonló a Fő téri telephely is, ahol 42 fő befogadására alkalmas étkezőben kell 150 diákot kiszolgálni.

A Gyömrői Weöres Sándor Általános Iskola három telephelye általánosan elfogadható állapotban van. Kifejezetten felújításra szorul azonban a Fő téri telephelyen 1 tanterem és az Erzsébet utcai telephelyen egy tanári szoba. Jó állapotban a Fő téri telephelyen 12 mosdó és 1 tanári szoba van jelenleg.

Weöres Sándor Általános Iskola telephelyeinek állapota
 Forrás: Iskolai adatszolgáltatás

	Felújításra szorul	Elfogadható	Jó
Fő téri telephely	1 tanterem	18 tanterem 1 ebédlő 5 szertár	
Erzsébet utcai telephely	1 tanári szoba	8 tanterem 1 ebédlő 2 szertár 1 tanári 12 mosdó	
Csokonai utcai telephely		8 tanterem 1 ebédlő 1 tanári 1 tornaszoba 7 mosdó	

39. ábra Helyiségek állapota

A három telephelyen a legnagyobb kihívást az épületek leterheltsége okozza. A két alsós telephelyen, az Erzsébet utcán és a Csokonai utcán 8-8 tanterem található, így nincsen tér arra, hogy az oktatás szempontjából fontos csoportbontások megvalósíthatók legyenek. Az Erzsébet utcai telephelyen tágas, nagyméretű termekben tanulhatnak a diákok, azonban a Csokonai utcai telephelyen a teremkapacitások jóval alacsonyabbak a kicsi, szűkös tantermek miatt. A Fő téri központi telephelyen is kifeszítettek a tantermi kapacitások. Mind a három telephelyre igaz, hogy a tantermeken kívül szűkösek a rendelkezésre álló kiszolgáló helyiségek, mind számban, mind méretben. A Weöres Sándor Általános Iskolában 2008-ban volt jelentős energetikai felújítás, azonban nem épült új infrastruktúra.

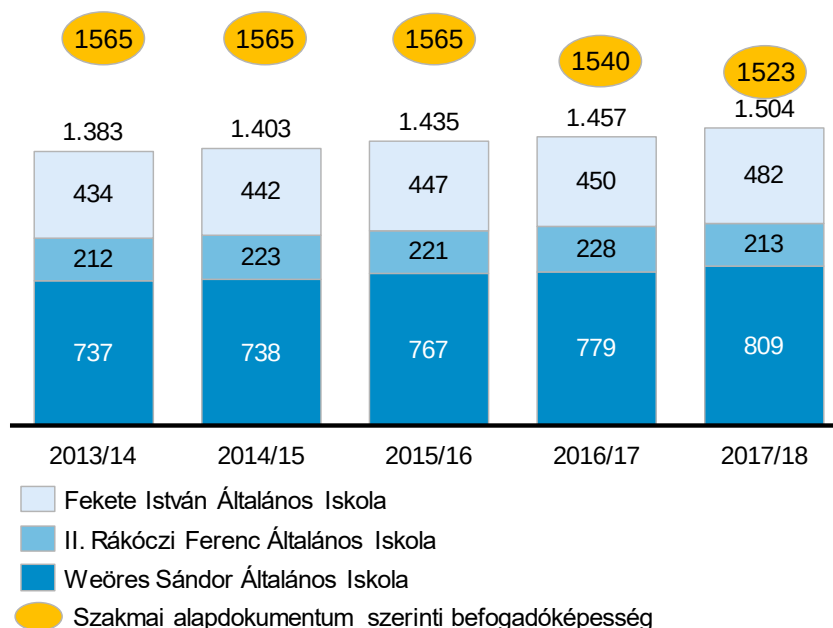
2.2.4. Iskolák összehasonlító elemzése

Létszám adatok

A kapott októberi létszám adatok alapján megállapítható, hogy a Weöres Sándor Általános Iskolában és a Fekete István általános Iskolában az elmúlt 5 évben folyamatosan növekedett a diákok száma, míg a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolában a tavalyi évben csökkenés következett be (37. ábra).

Tanulói létszámok alakulása városi szinten (2013-2017)

Forrás: iskolai adatszolgáltatás

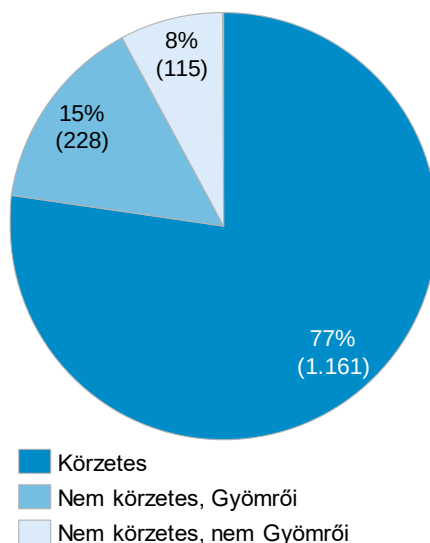
40. ábra: Tanulói létszámok alakulása városi szinten (2013-2017)

A 2016/17-es és a 2017/18-as tanévben a három intézményben összesített, szakmai alapszám szerinti foglalt maximális befogadóképesség lecsökkent 1565-ről, 1540-re, majd 1523-ra, miközben a tényleges tanulói létszám folyamatosan növekedett. Az idei év októberi adatai alapján a hivatalos befogadóképesség és tényleges tanuló létszám már csak 19 férőhely különbség volt. Teljes városi szinten a Weöres Sándor Általános Iskola diákjai vannak legnagyobb arányban, jelenleg 114 diákkal többen, mint a másik két iskolában összesen.

Körzetes, nem körzetes diákok aránya

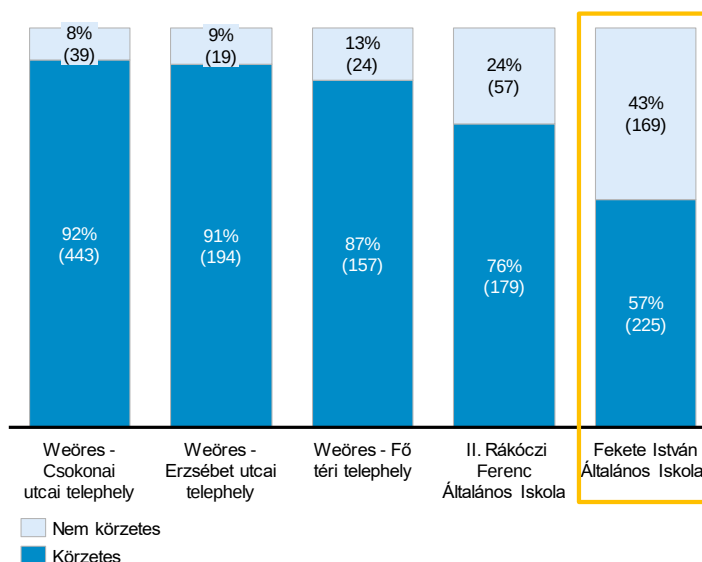
Forrás: Iskolai adatszolgáltatás

41. ábra: Körzetes és nem körzetes diákok aránya városi szinten

Városi szinten a diákok 77%-a, azaz 1161 gyermek a saját körzetén belül jár iskolába. A diákok 15%-a Gyömrői, de a saját körzetén kívül eső iskolát választott, míg 115 diák (a teljes létszám 8%-a) Gyömrőn kívülről jár be iskolába (38. ábra).

Körzetes és nem körzetes diákok megoszlása

Forrás: Iskolai adatszolgáltatás

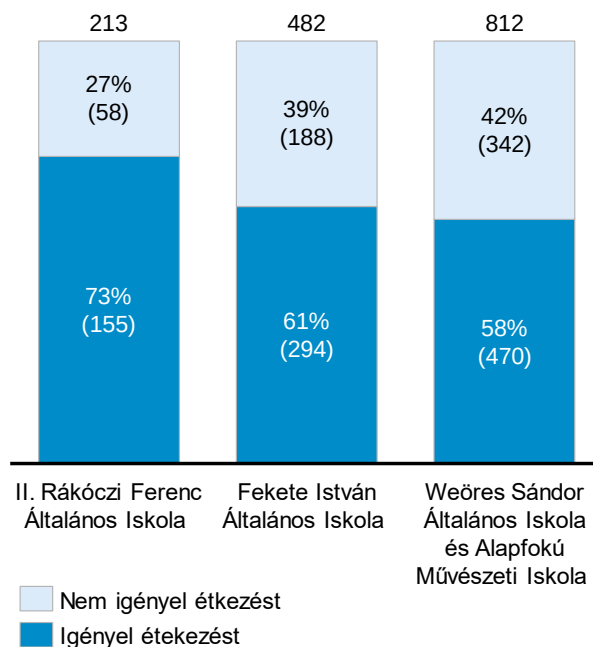
42. ábra: Körzetes és nem körzetes diákok aránya intézményi bontásban

A legnagyobb arányban a Fekete István Általános Iskola fogad más körzetből diákokat (39. ábra), itt a teljes diáklétszám majdnem felét a körzeten kívüli diákok teszik ki, ami 169 tanulót jelent. Ennél jelentősen kisebb, de még mindig közel a diákok egy negyede, a II. Rákóczi Általános Iskolába járó körzeten kívüli diákok aránya. A Weöres Sándor Általános Iskola

minden telephelyéről elmondható, hogy aránylag kevés a körzeten kívüli diákjuk, teljes iskolai szinten összesen 82 fő, ami alig 10%-a az összlétszámnak.

Étkezésigénylés

Forrás: Iskolai adatszolgáltatás

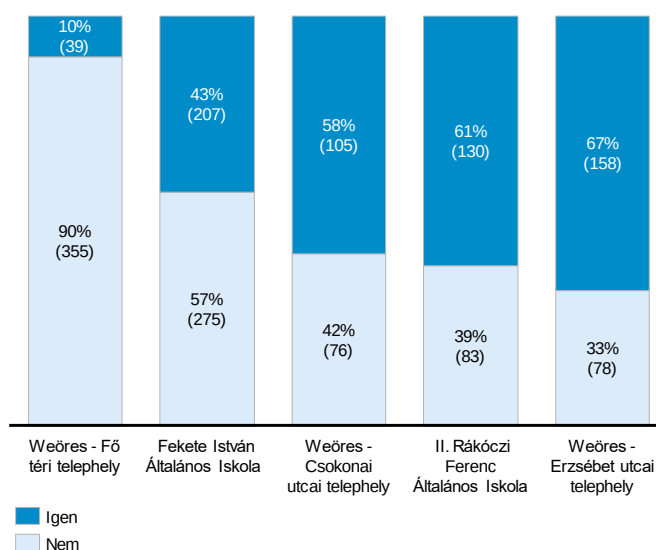

43. ábra: Iskolai étkezés igény

A Weöres Sándor Általános Iskolában igényelnek iskolai étkezést a legkisebb arányban, azonban a magas összlétszámnak köszönhetően, még így is ebben az intézményben érinti a legtöbb diákot, 470 főt (40. ábra). A Fekete István Általános Iskolában a diákok közel kétharmada, a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola 213 diákjából pedig 155 diák igényel étkezést, ami megközelítőleg a diákok háromnegyede.

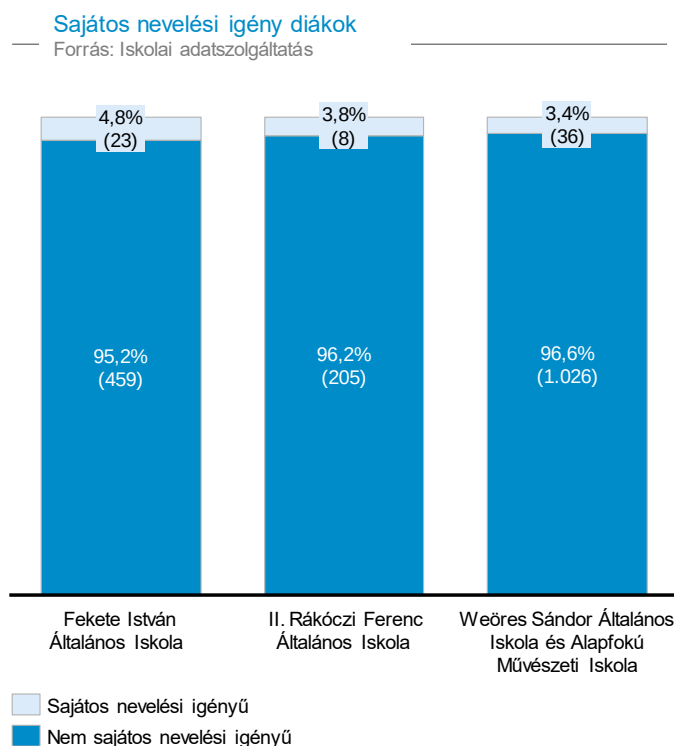
Napközis és nem napközis diákok megoszlása

Forrás: Iskolai adatszolgáltatás

44. ábra: Napközis és nem napközis diákok

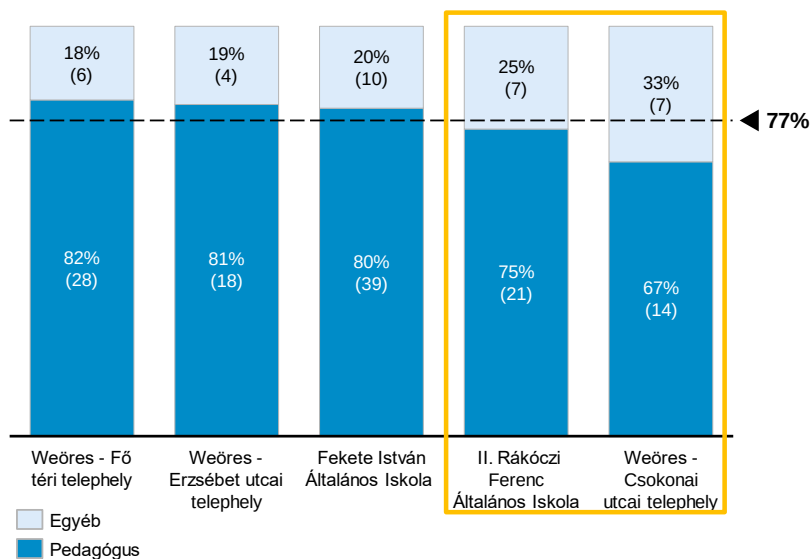
Összességében a Weöres Sándor Általános Iskola Erzsébet utcai telephelyén a legmagasabb a napközis diákok száma, itt összesen 158 diák vesz részt a napközis ellátásban (41. ábra). Nem sokkal marad el ettől az értéktől a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és a Weöres Sándor Általános Iskola Csokonai utcai telephelye sem, ahol a diákok több mint fele napközis. A legkisebb arányban a Weöres Sándor Általános Iskola felső tagozata igényel napközit, akik a Fő téri telephelyen tanulnak. Az egy intézményen belüli sajátos nevelési igényű diákok aránya a Fekete István Általános Iskolában a legmagasabb, 4,8%-kal, azonban a Weöres Sándor Általános iskolában létszámra többen vannak az SNI-s diákok, itt 36 főt érint (42. ábra).

45. ábra: Sajátos nevelési igényű diákok

Pedagógusok aránya a személyzetben

Forrás: Iskolai adatszolgáltatás

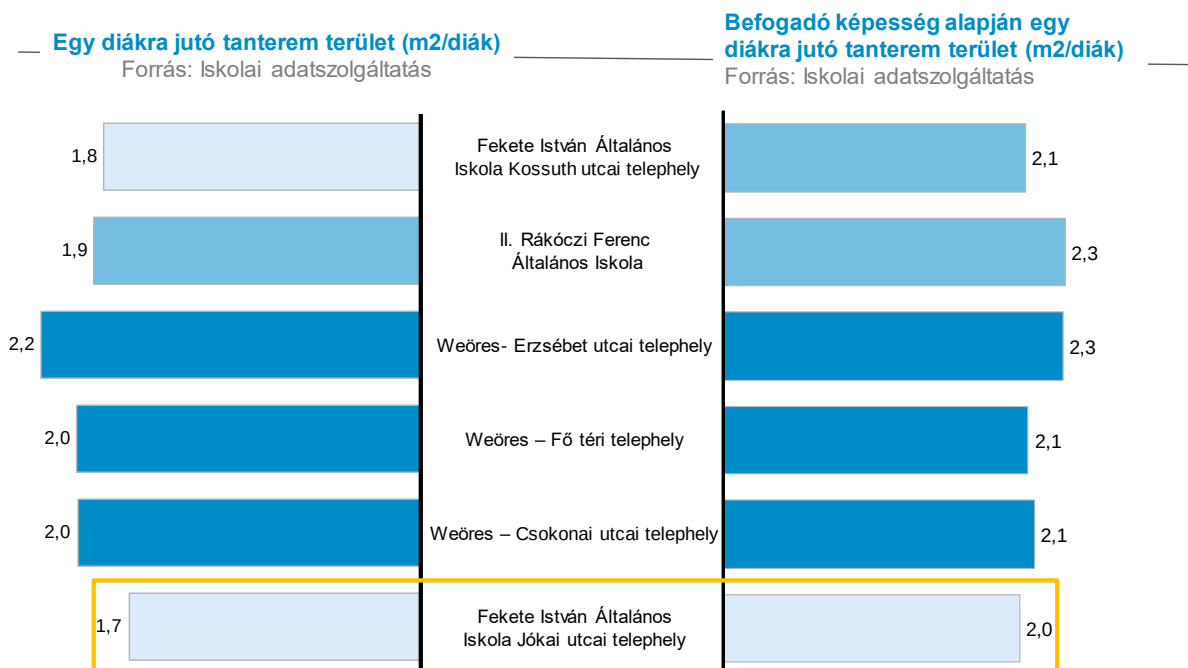

46. ábra: Pedagógusok aránya a személyzetben

Átlagosan a pedagógusok aránya a személyzetben (43. ábra), az összes intézményre vetítve a személyzet 77%-a. Ezt az értéket a vizsgált intézmények közül a Weöres Sándor Általános Iskola két telephelyén, illetve a Fekete István Általános Iskolában haladják meg, míg a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolában és Weöres Csokonai utcai telephelyén nem érik el ezt az átlagértéket.

Fajlagos infrastruktúra adatok

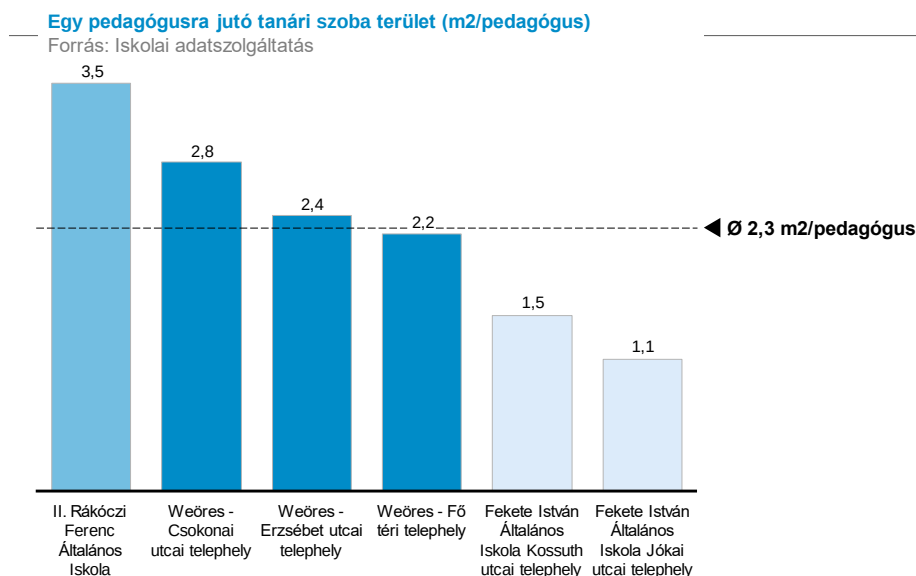
Az iskolák összehasonlítása során megvizsgáltuk az iskolák fajlagos mutatóit.

47. ábra: Tantermek alapterülete és hivatalos befogadó képességüknek az aránya

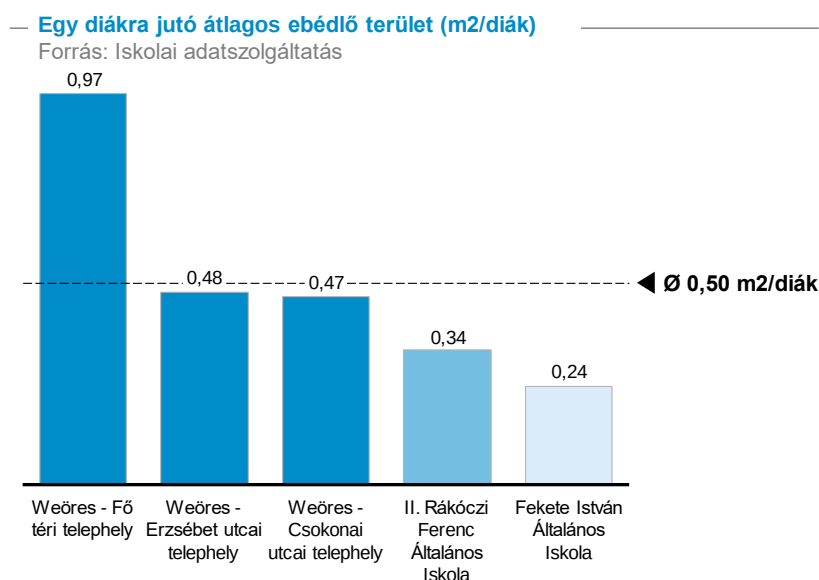
Vizsgálatunk során a 44. ábra bal oldalán a tantermek hasznos alapterületének az átlagát arányosítottuk az osztályok átlagos osztálylétszámával, míg a jobb oldali ágán ugyancsak a hasznos alapterületeket arányosítottuk a tantermek befogadóképességével.

Az átlagos tanterem területek az osztályok átlagos létszámához mérten a Weöres Sándor Általános Iskola telephelyein a legmagasabbak, az értékek minden telephelyen meghaladják a három intézmény összes telephelyében mért átlagértéket (1,91 m²/diák). A másik két intézményben kevesebb hely jut egy diákra, az átlagérték alatt helyezkednek el, de a különbség nem szignifikáns. Befogadóképesség alapján, mindegyik intézményben, legalább 2 m² biztosítása lenne szükséges diákonként. A Fekete István Általános Iskola Kossuth utcai telephelyén, illetve a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolában nagyobb terület jut egy diákra, mint a befogadóképesség szerinti minimum. A Weöres Sándor Általános Iskolában az értékek alacsonyabban vannak a minimumnál, de a különbség nem szignifikáns. A Fekete István Általános Iskola Jókai utcai telephelyén a legrosszabb a helyzet, itt jóval az előírt minimum alatt van az egy főre jutó tanterem terület.

48. ábra: Egy pedagógusra jutó tanári szoba területe

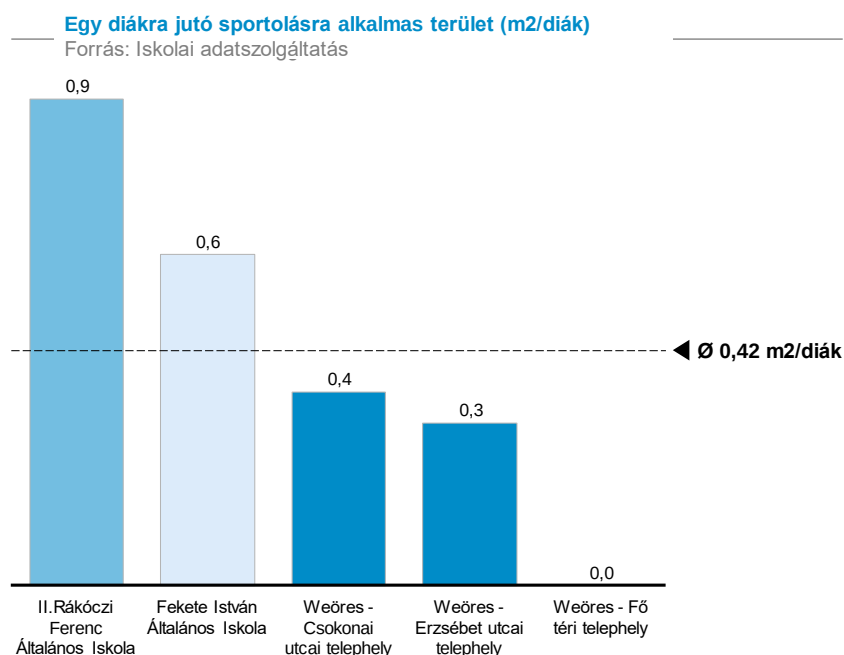
Átlagosan az intézményekben, az egy tanárra jutó tanáriszoba terület 2,3 m², ha a tanári szobák hasznos alapterületeit arányosítjuk a pedagógusok számával, de ez intézményenként nagyon eltérő (45. ábra). A II. Rákóczi Ferenc Általános iskola rendelkezik a legnagyobb egy tanárra jutó tanári szoba területtel, de így sem elégséges, mivel sajnos itt sincs mindenkinek helye. A kulturált munkakörülmények és étkezési lehetőség így nem biztosított a dolgozók számára. A többi iskolában még kevesebb az egy tanárra jutó alapterület a tanári szobában. A Fekete István Általános Iskolában együttesen kevesebb az egy tanárra jutó hely, mint a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolában.

49. ábra: Egy diákra jutó átlagos ebédlő terület

Az ebédlők hasznos alapterületét a menzások számával arányosítva, általánosan elmondható, hogy mindegyik intézményben jelentős hiány van a menza kapacitását illetően (46. ábra). A kiemelkedő érték, a Weöres Sándor Általános Iskola Fő téri telephelyén annak

köszönhető, hogy a konyha területét is tartalmazzák az adatok, nem csak az ebédlőét. A Fekete István Általános Iskolában a legszűkösebb a kapacitás, az egy diákra jutó ebédlő terület a városi átlag felét sem éri el.

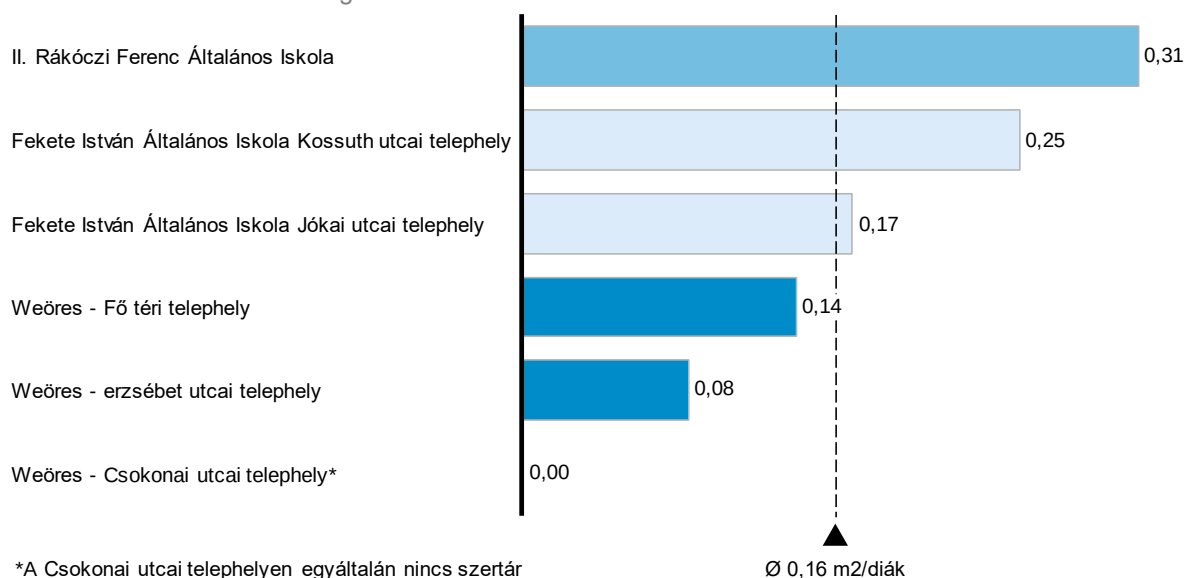

50. ábra: Egy diákra jutó sportolásra alkalmas terület

Az egy diákra jutó sportolásra alkalmas tér átlagosan a három intézményben 0,42 m²/diák, ha a tornatermek hasznos alapterületét viszonyítjuk a diákok létszámához (47. ábra). A legmagasabb értéket a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola adatai mutatják, itt egy diákra több mint az átlagos érték duplája jut. Ennél nagyjából 30%-kal kevesebb jut egy diákra a Fekete István Általános Iskolában és 60%-kal kevesebb a Weöres Sándor Általános Iskola Csokonai utcai telephelyén tanuló diákokra, ahol sem szertár, sem öltöző nem tartozik a teremhez. A Weöres Sándor Általános Iskola Fő téri telephelye a közeli sportcsarnokban kap időszavakat napközben.

Egy diákra jutó szertár terület (m²/diák)

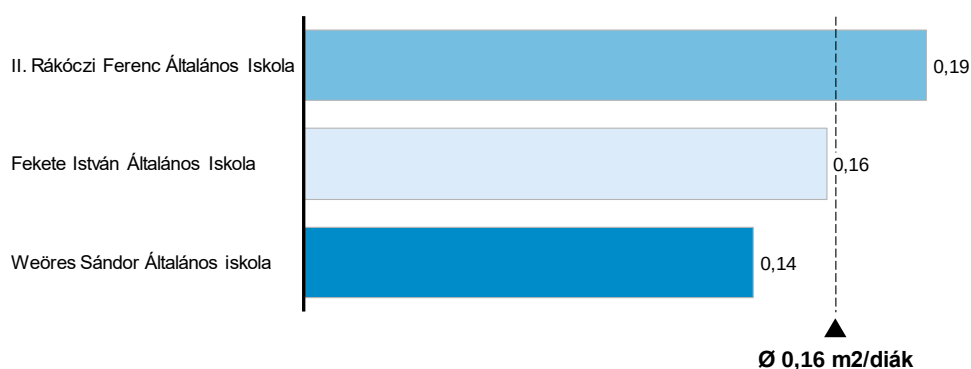
Forrás: Iskolai adatszolgáltatás

51. ábra: Egy diákra jutó szertár terület

A II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola 1 diákra jutó szertár alapterülete a legnagyobb, ha a szertárak hasznos alapterületét viszonyítjuk a diákok összlétszámához, viszont ezek a helyiségek nagyon zsúfoltak (48. ábra). Egy szertárban van a kazán, a raktár, a kémia szertár és a takarítók helyisége is. A Weöres Sándor Általános Iskola telephelyein, az átlagosnál is kisebb egy főre jutó szertár területtel rendelkeznek, együttesen sem érik el a másik két iskola kapacitását. A Csokonai utcai telephelyen nincs külön szertár, itt a tornaterem egy részét foglalják el az eszközök.

Egy diákra jutó informatika terem terület (m²/diák)

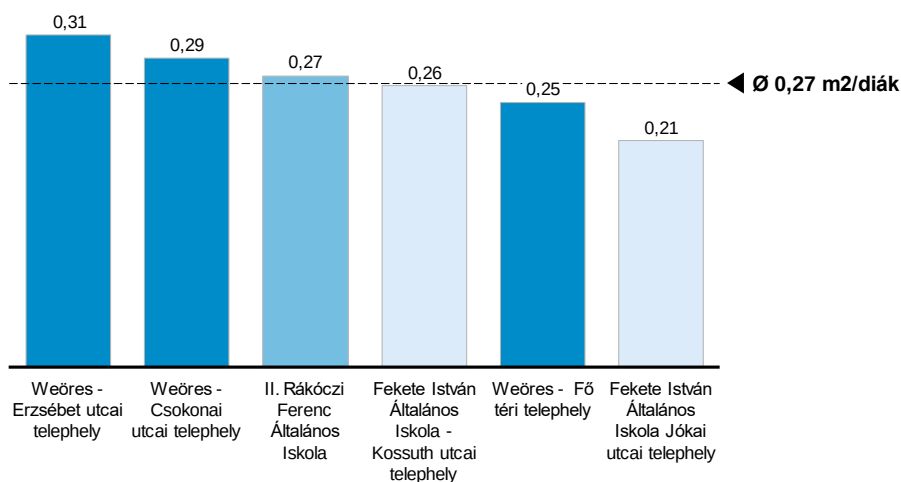
Forrás: Iskolai adatszolgáltatás

52. ábra: Egy diákra jutó átlagos informatikai terem terület

A II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola rendelkezik a legnagyobb hasznos informatikai terem alapterülettel egy diákra levetítve, ha az informatikai tantermek hasznos alapterületét arányosítjuk a diákok számával (49. ábra). Ez azonban mégsem elégíti ki az igényeket, mivel esetenként egy gépnél két-három diák is ül egyszerre. A többi intézményben még kevesebb rendelkezésre álló terület van az informatikai termekben.

Egy diákra jutó mosdó terület* (m²/diák)

Forrás: Iskolai adatszolgáltatás

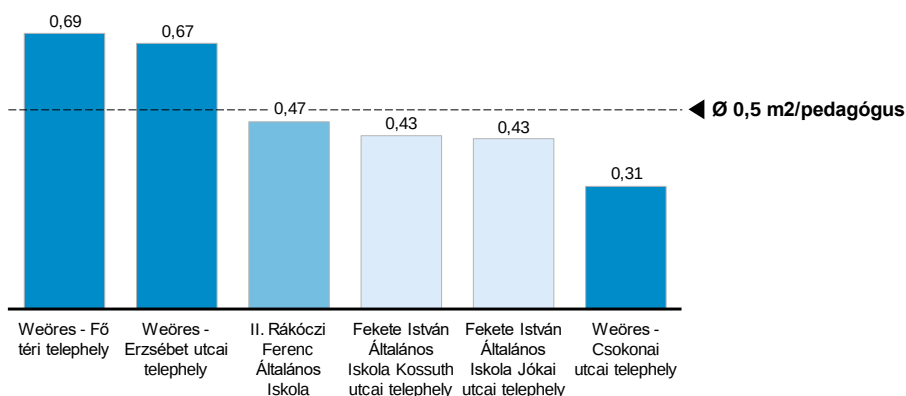
*Az adatok nem tartalmazzák a tornateremhez tartozó mosdókat.

53. ábra: Egy diákra jutó mosdó terület

A Weöres Sándor Általános Iskola telephelyei az egy diákra jutó mosdó területben is az átlag felett vannak, egyedül a felső tagozatosok telephelye marad el a szinttől, ha a mosdók hasznos alapterületét a diákok összlétszámához viszonyítjuk (50. ábra). A Fekete István Jókai utcai telephelyén viszont átlag alatti a mosdók területének mérete. Egy diákra harmadával kevesebb hely jut, mint az Erzsébet utcai iskolában. A mosdók mennyisége és elhelyezése a legtöbb intézményben nem optimális.

Egy pedagógusra jutó mosdó terület* (m²/pedagógus)

Forrás: Iskolai adatszolgáltatás

*Az adatok nem tartalmazzák a tornateremhez tartozó mosdókat.

54. ábra: Egy pedagógusra jutó mosdó terület

A Weöres felső tagozatos és az Erzsébet utcai telephelyei átlagon felüli területtel (0,69 m²/tanár) rendelkeznek, míg a Csokonai utcai telephelyen megközelítőleg fele ekkora az arány, jóval az átlag alatt (51. ábra). A II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és a Fekete István Iskola esetében nagyon alacsony, mindössze 0,5 négyzetméter az egy tanárra jutó mosdók területe. A mosdók elhelyezkedése és mennyisége a legtöbb intézményen a tanároknak sem optimális.

2.3. Jelenlegi és jövőbeni trendekből származó kihívások

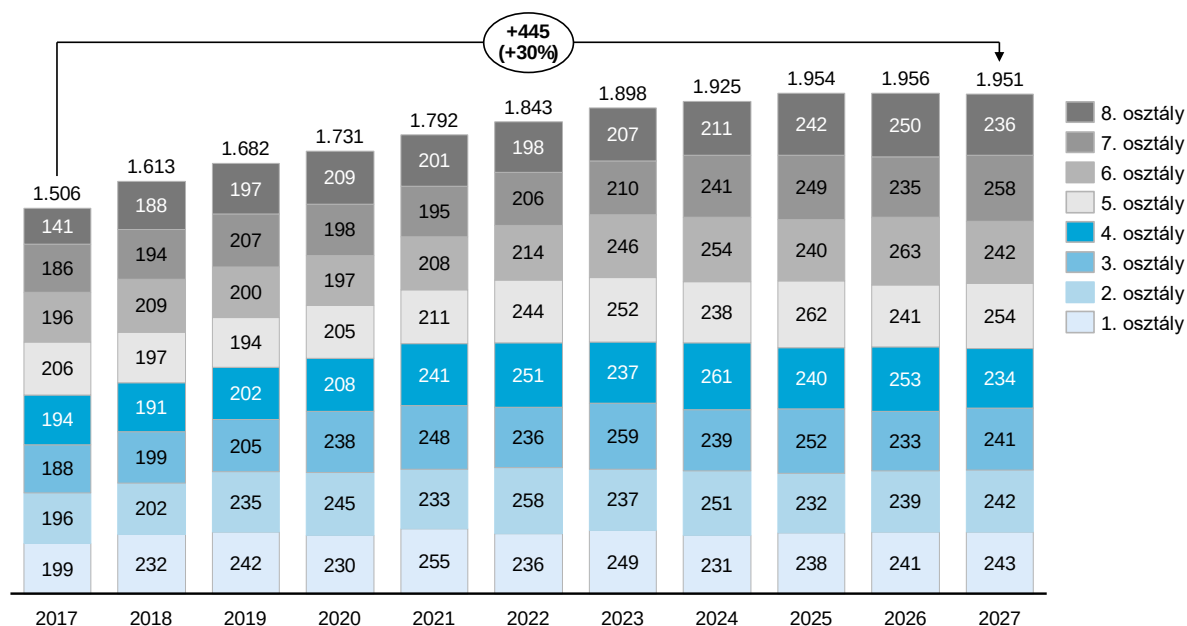
Az iskolák jelenlegi állapota és a jövőben várható iskoláskorú lakosság számának növekedése indokolja a jelenlegi iskolai kapacitások bővítését, valamint az iskolák fejlesztését.

2.3.1. Létszámváltozás

Az iskoláskorú és iskola érettség előtt álló gyermekek létszám előrejelzései alapján a teljes iskolai létszám 445 fővel fog a következő tíz évben emelkedni Gyömrőn (55. ábra).

Gyermekek létszámának alakulása Gyömrőn 2018-2027 között

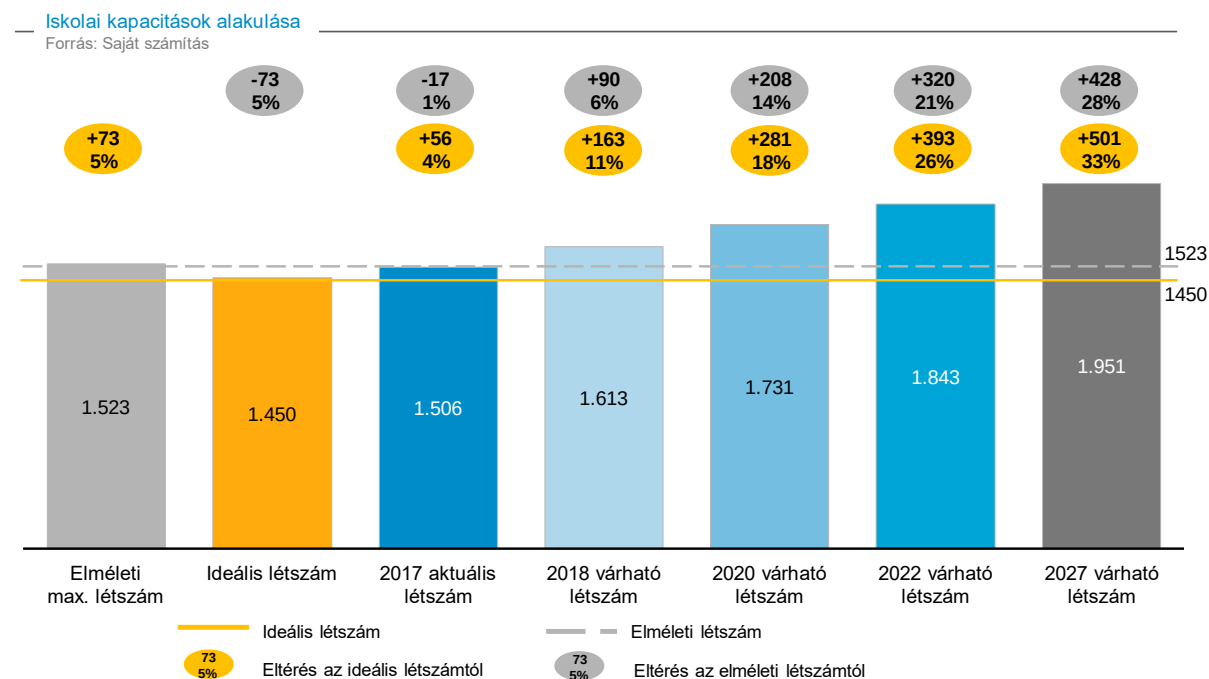
Forrás: Saját számítás

55. ábra: Gyömrői iskolások létszámának várható alakulása évenként, évfolyamonként

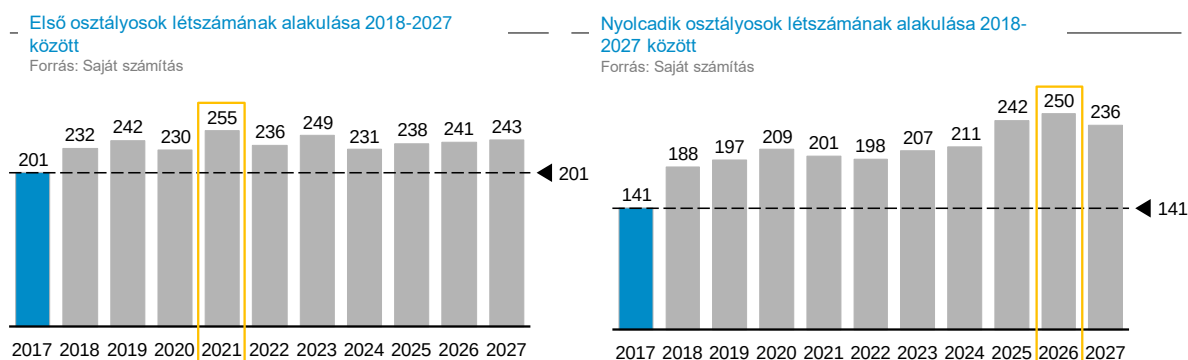
A 2017-es tanévben 17 fővel kevesebb gyermek tanult, mint amit az elméleti maximum kapacitás lehetővé tesz. Ugyanakkor megvizsgáltuk, hogy az optimális 25 fős osztálylétszám mellett, a jelenlegi osztályok számával kalkulálva 56 fővel több gyermek tanul a gyömrői általános iskolákban. A következő, 2018/2019-es tanévben az elméleti maximum létszámot 90 fővel fogják várhatóan meghaladni az iskoláskorúak, míg az ideális létszámot 163 fővel (56. ábra).

Hosszú távon várhatóan még inkább növekedni fog az eltérés az ideális, valamint az elméleti maximális létszámtól. A Gyömrőn tanuló diákok várható létszáma 2020-ra 281 fővel 2022-re 393, 2027-re 501 fővel fogja meghaladni az ideális létszámot, míg az elméleti maximum létszámot 2020-ra 208, 2022-re 329 fővel, tíz év múlva pedig 439 fővel.

56. ábra: Gyömrői iskolai kapacitások várható alakulása

A 2018-as tanévben várhatóan az első osztályosok létszáma 31 fővel, a nyolcadik osztályosok létszáma pedig 47 fővel fog emelkedni, ami városi szinten már a következő tanévtől indokolja a plusz osztályok indítását (57. ábra). Az elsősök létszáma várhatóan 2021-ben, a nyolcadikosok létszáma pedig 2026-ban fogja elérni maximumát, amennyiben a következő tíz évet vizsgáljuk.

57. ábra: Első és nyolcadik osztályosok létszámának alakulása

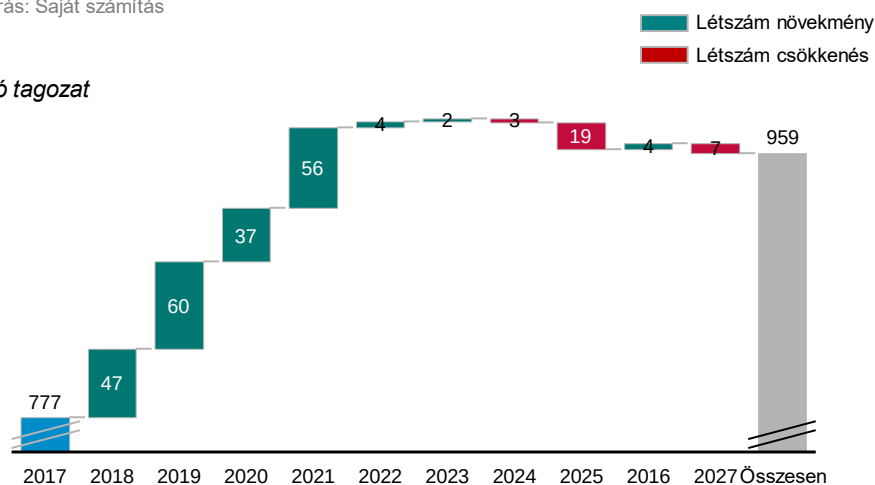
A létszám változás nem csak rövid, de hosszú távon, felmenő rendszerben is indokolja az iskolai kapacitások újra szervezését, illetve bővítését. Az 58. ábra a következő tíz évben várható létszámtöbbletek alakulását mutatja, megosztva az alsó és a felső tagozatok között. Látható, hogy az alsó tagozatokon már rövidtávon is jelentős kereslet jelentkezik: a 2018-as tanévben 47, 2019-ben 60, 2020-ban 37, 2021-ben pedig 56 plusz alsó tagozatos diák jelentkezhet potenciálisan gyömrői iskolába. Feltételezéseink szerint ez a növekedés, kalkulálva a jelenleg folyamatban lévő lakóparki fejlesztések öt éves várható növekedésével csúsztatva, négy éven belül, azaz már 2022-től megjelenik a felső tagozatokon is. Ez a növekedés azonban a felső tagozatosok számában a 2013-2014-ben bekerült diákok kiugró

száma utáni átmeneti csökkenés, valamint a hatosztályos gimnáziumba lépők lemorzsolódása miatt tompítottan jelentkezik (58. ábra alsó része).

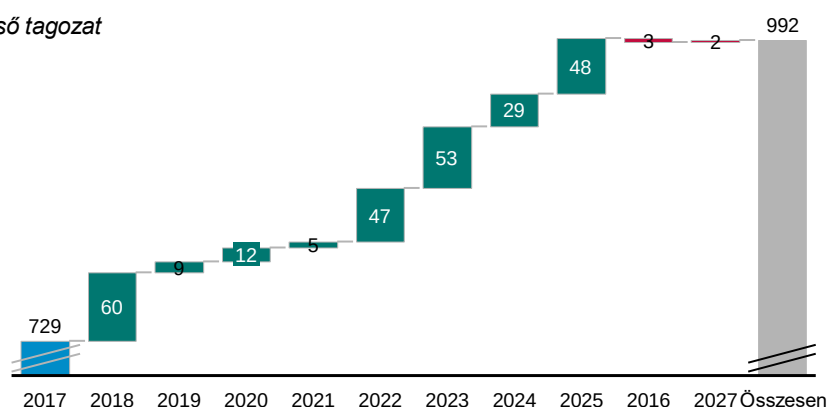
Alsósok és felsősök évenkénti többletlétszáma

Forrás: Saját számítás

Alsó tagozat

Felső tagozat

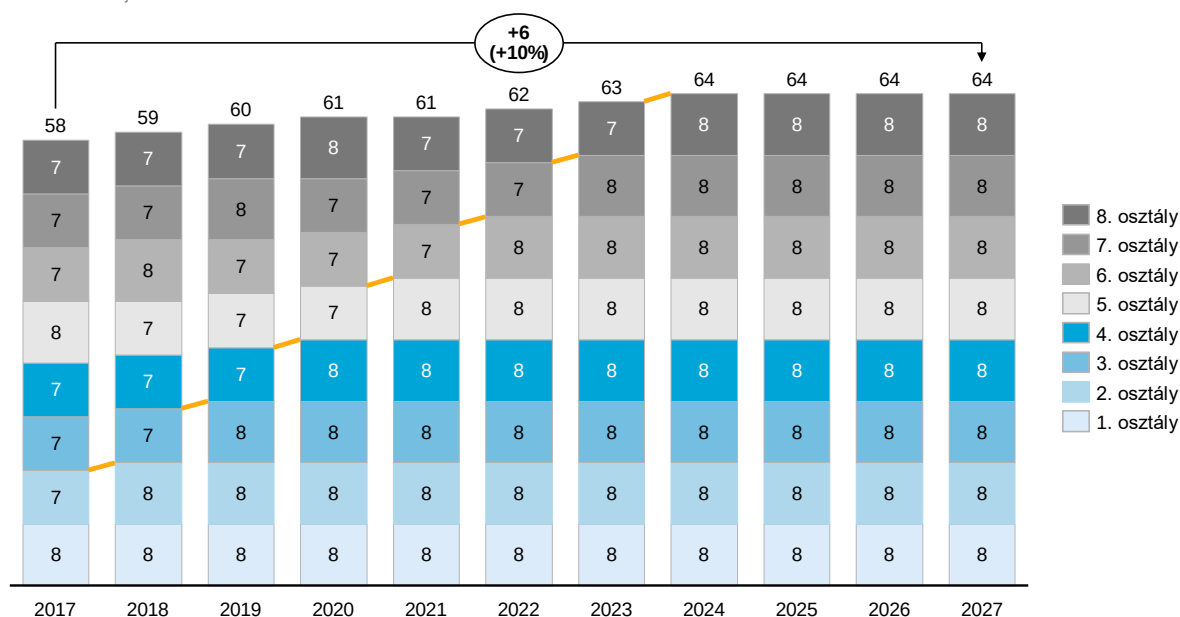
58. ábra: Kapacitásigények évente, alsós és felsős bontásban

Az osztályok számának városi szintű előrejelzését két módszertan alapján végeztük:

- megvizsgáltuk, hogy a jelentkező létszámbeli növekedés a maximális 32 fős osztálylétszámok tartásával hány plusz osztály indítását indokolja;
- valamint az optimálisnak mondható 25 fős osztálylétszámok mellett mennyi osztály indítása indokolt városi szinten.

Osztályok számának alakulása Gyömrőn 2018-2027 között

Forrás: Saját számítás

59. ábra: Osztályok számának változása, 32 fős osztálylétszámmal kalkulálva

32 fős osztálylétszámokkal kalkulálva már a 2018-as tanévtől kezdve is 1 db plusz első osztály indítása indokolt városi szinten, a jelenlegi iskolai, valamint óvodai létszám adatok alapján. Fontos tény azonban, hogy a 2017-es tanévben a Fekete István Általános Iskolában a megszokott két első osztály helyett három osztályt indítottak. Ezzel az iskola maximalizálta a kapacitásait. Mivel jelenleg két kimenő 8. osztály tanul az iskolában, így a következő évtől csak két első osztályt tud indítani a Fekete iskola az idei három helyett. Ezért összességében városi szinten nem egy, hanem két plusz osztály indítása lesz kérdéses a 2018-as tanévben. Számításaink alapján 32 fős maximális osztálylétszám mellett minden évben 8 első osztály indítása lenne indokolt városi szinten, amely felmenő rendszerben az alsó és a felső tagozatokon is csúsztatva jelentkezik. Összességében maximális kapacitáskihasználás mellett is minimum 6 osztály indítása indokolt városi szinten (59. ábra). Ezzel azonban 2027-ig a városi átlagos osztálylétszám 30 fő fölé emelkedhet, amely jelentősen meghaladja a szakmailag ideális létszámot, ezzel csökkentve az oktatás színvonalát és nem megoldva a jelenlegi problémákat.

Évenként indítandó osztályok száma 2018-2027 között

Forrás: Saját számítás

Felső osztályok

+1

+1

+1

Alsós osztályok

+1

+1

+1

Év

2018

2019

2020

2021

2022

2023

2024

2025

2026

2027

60. ábra: Évenként indítandó osztályok száma alsós és felsős bontásban, 32 fős létszám mellett

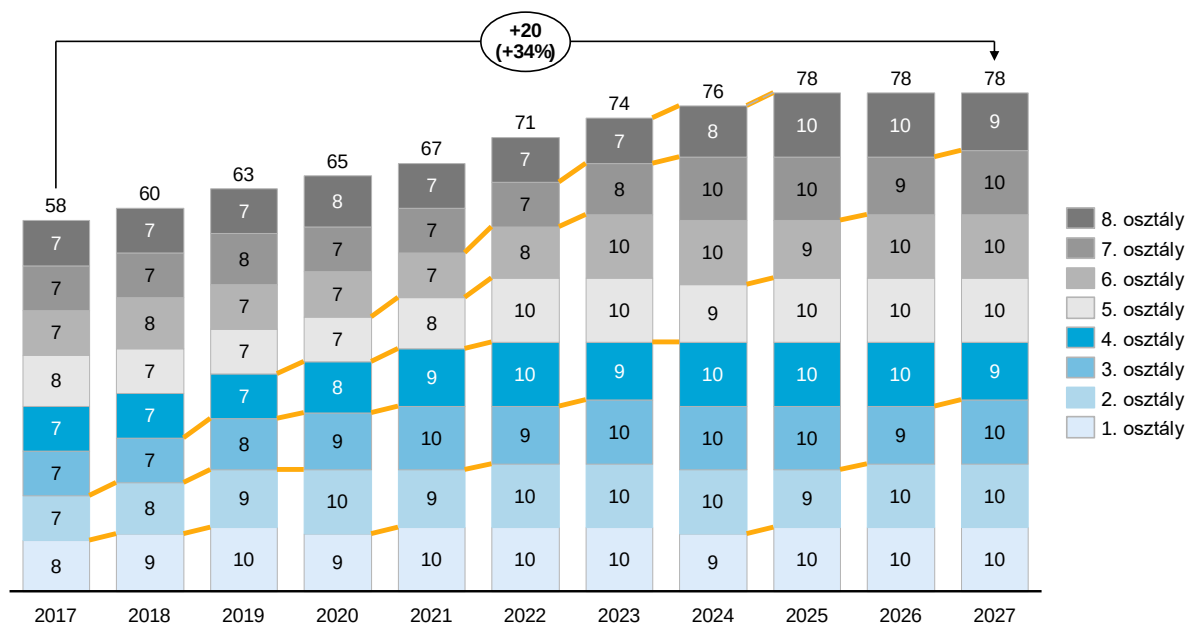
Az optimális 25 fős osztálylétszámokkal kalkulálva, figyelembe véve a felmenő rendszerben meglévő jelenlegi osztályok számát 2027-ig összesen 22 plusz osztály indítása indokolt városi szinten (61. ábra). A gyermekek létszám előrejelzései szerint 2025-től városi szinten

78 általános iskolai osztály indítása indokolt (39 alsós és 39 felsős), amely várhatóan a következő 2 évben is ki tudja szolgálni a városi keresletet.

Osztályok számának alakulása Gyömrőn 2018-2027 között

Forrás: Saját számítás

61. ábra: Osztályok számának változása, 25 fős osztálylétszámmal kalkulálva

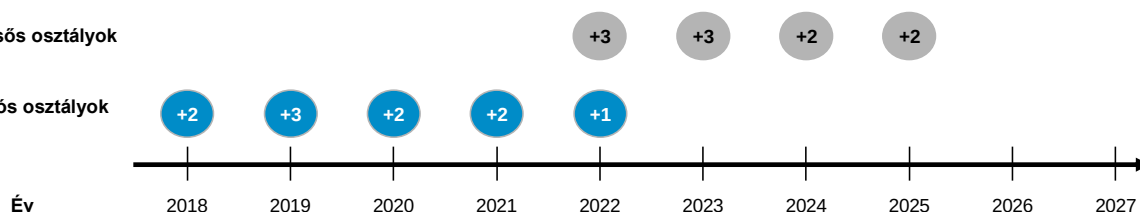
A szükséges osztálytöbblet száma (a jelenlegihez viszonyítva) évenkénti bontásban az 62. ábrán látható. A plusz osztályok felmenő rendszerben a felsőbb évfolyamokon csúsztatva jelentkeznek, figyelembe véve, hogy az egyes években eltérő első osztályos kereslet fog jelentkezni. Az osztályok számának meghatározásakor figyelembe vettük, hogy a felsőbb évfolyamokon az esetleges létszámtöbbletből adódóan se történjen osztálybontás. Ugyanakkor egy évben 2021 és 2022 között az alsó és felső tagozatok közötti átmenet során indokolt egy plusz osztály indítása a létszámok alapján.

Évenként indítandó osztályok száma 2018-2027 között

Forrás: Saját számítás

Felső osztályok

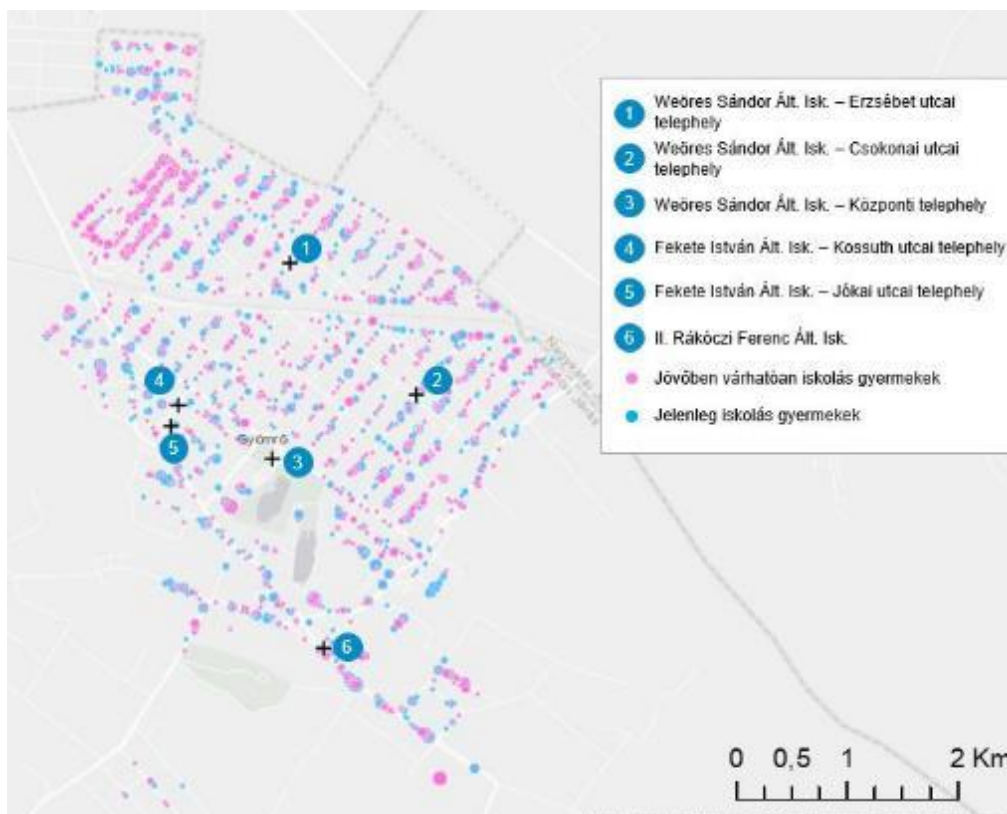
Alsós osztályok

62. ábra: Évenként indítandó osztályok száma alsós és felsős bontásban, 25 fős létszám mellett

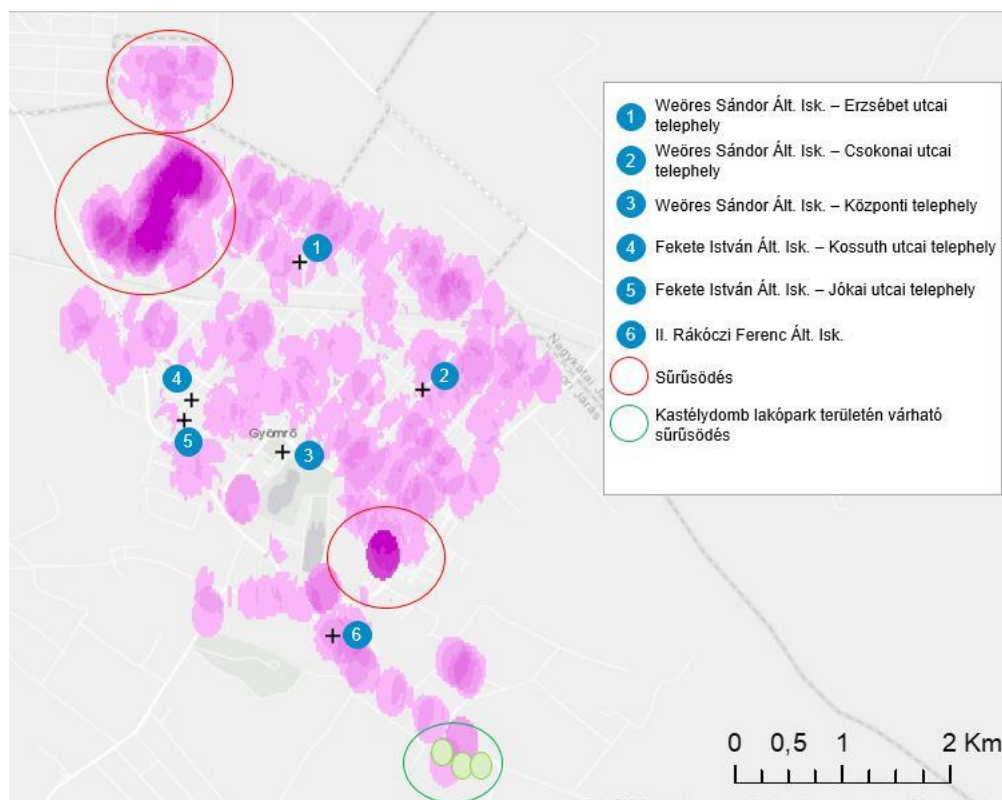
2.3.2. Lokációs elemzés

Az önkormányzattól, az iskoláktól, valamint a tankerülettől kapott lakcím adatok alapján megvizsgáltuk, hogy Gyömrő városában földrajzilag hol helyezkednek el a jelenlegi, valamint a jövőbeni potenciális diákok. A térképen elhelyezve (63. ábra) látható, hogy a városban elszórtan laknak az iskoláskorú gyermekek, azonban megfigyelhető egy-egy csomósodás a város észak-nyugati, valamint déli részein.

63. ábra: Jelenlegi és a jövőben várható iskolás gyermekek földrajzi elhelyezkedése

Amennyiben a jövőbeni, potenciálisan Gyömrőn tanuló diákok adatait vizsgáljuk, látható, hogy a város három területén helyezkednek el nagyobb sűrűséggel a gyermekek (64. ábra). A város északi részén két területen figyelhető meg nagyobb sűrűsödés, valamint a város déli végén egy helyen. Az északi kiemelt területhez kapcsolódik a jelenleg is folyamatban lévő Kóczán úti Liget lakópark fejlesztés. A következő években várhatóan a város déli részén is meg fog növekedni az iskolás kor előtt álló gyermekek és kisgyermekek száma, a folyamatban lévő Kastélydomb lakópark beruházás kapcsán.

64. ábra: Jövőben várható iskolás gyermekek pontsűrűsége

3. Fejlesztési lehetőségek

Tanulmányunkban két lehetőséget vizsgálunk a városi szintű oktatási feladatok fejlesztésére vonatkozóan:

1. Meglévő épületek fejlesztése és bővítése;
2. Új iskola építése.

3.1. Meglévő épületek bővítése és fejlesztése

A jelenlegi kapacitás igények, valamint a következő 5-10 évben várható (kb. 500 fős) igény növekedés kielégítéseinek lehetőségeként megvizsgáltuk a három általános iskola közvetlen bővítési lehetőségeit.

A meglévő ingatlanok bővítésének (kimondottan a zöldmezős beruházáshoz viszonyítva) számos elméleti előnye és hátránya is van, ezt foglalja össze az alábbi ábra.

Előnyök

- A zöldmezős beruházásnál kisebb mértékű befektetést igényel
- Nem szükséges az összes iskolai funkciót kiépíteni a bővített/bővítendő területen
- Lehetőséget biztosít az iskoláknak, hogy a jelenleg is hiányzó funkcióit és a szűk keresztmetszeteit megoldja a fejlesztés során
- A zöldmezős beruházáshoz képest jellemzően rövidebb a fejlesztés átfutási ideje
- Javul az iskolák jelenlegi infrastrukturális helyzete, környezete

Hátrányok

- Korlátozott a tervezhető kapacitásbővítés
- A fejlesztés ideje alatt kapacitás kiesések várhatók (pl.: osztályok ideiglenes elhelyezése, későbbi tanévkezdés stb.)
- A fejlesztés helyszíne nem igazodik rugalmasan a iskolás korú gyermekek földrajzi elhelyezkedéséhez

65. ábra: Meglévő épületek bővítésének elméleti előnyei és hátrányai

A fenti előnyöket és hátrányokat figyelembe vesszük a végleges javaslat kialakításánál.

3.1.1. Weöres Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

A három telephelyen működő Weöres Sándor Általános Iskolában telephelyenként eltérő fejlesztési és bővítési lehetőségek állnak rendelkezésre.

A **Központi telephelyen** a meglévő épületben nincsen bővítési lehetőség, az épületrész minden oldalról korlátos, a kapacitások kifeszítettek. A szomszédos / beékelődő önkormányzati épület oktatási célú hasznosításával azonban extra kapacitások alakíthatók ki városi szinten is. Az épületben osztálytermek, szaktantermek, kiszolgáló funkciók kialakítására van lehetőség, ezen kívül az iskola művészeti oktatásának is teret adna. Az így keletkező extra kapacitások azonban hosszú távon nem nyújtanak megoldást a következő tíz évben keletkező 500 főnyi létszámtöbbletre, csak rövidtávon a jelenleg is kifeszített kapacitások oldására nyújthatnak megoldást.

Az **Erzsébet utcai telephely** épületei szintén korlátosak, azonban a beékelődő telek/épület megvásárlásával és hasznosításával a jelenleg hiányos kiszolgáló kapacitások (pl.: tanári szoba, raktár, szertár helyiségek, stb.) részben bővíthetők.

A **Csokonai utcai telephelyen** egyáltalán nem látszik a közvetlen közelben bővítési lehetőség. A telek és az épületek behatároltak, egyéb növekedési lehetőséget nem azonosítottunk a területen.

3.1.2. Fekete István Általános Iskola

A Fekete István Általános Iskola telephelyei közül a **Kossuth utcai** felső tagozatos **telephely** bővítésére van lehetőség. Erre vonatkozólag az elmúlt évben már készült szakértői tanulmány. A bővítésre három különböző lehetőség nyílik:

- Minimálisan végrehajtandó felújítás és átalakítás: a jelenleg meglévő épületek felújítása, és részleges tetőtérbeépítés;
- Szomszédos, új terület bevonása a régi épületek felújításával;
- Szomszédos, új terület bevonása a régi épületek lebontásával és teljesen új épület felhúzásával.

A minimális átalakítással orvosolhatók az iskola jelenlegi kapacitásbeli problémái (vízesblokk kialakítása, hiányzó helyiségek); ugyanakkor az iskola elrendezése nem változna. Az új terület bevonásával olyan extra kapacitások alakíthatók ki, amely városi szinten részben segítséget nyújtana a létszámnövekedésből fakadó kapacitások kielégítésére, azonban hosszú távon itt sem elképzelhető 500 plusz gyermek elhelyezése.

A Fekete István Általános Iskola korábbi szakiskolai oktatási feladatait a **Deák Ferenc utcai telephelyen** végezte. Az épület újra hasznosítása rövidtávon, a már következő tanévben is jelentkező többlet létszám elhelyezésére tudna megoldást nyújtani.

Az alsós, **Jókai utcai telephely** korlátos, az épület közvetlen közelében nincs potenciális bővítési lehetőség.

3.1.3. II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola

A II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola jelenlegi épülete körülhatárolt, így korlátozott a bővítési lehetőség. A telken van egy beékelődött épület, aminek hasznosításával növelhető az iskolai kapacitás. Az épület méreteiből és a beépíthető telekrész nagyságából adódóan azonban ez tantermi kapacitások bővítéséhez nem megfelelő, csak kiszolgáló kapacitások bővítését teszi lehetővé (pl.: tanári szoba, tároló, szertár helyiségek, stb.).

	Bővítési lehetőségek	A fejlesztési lehetőség mennyiben elégíti ki a jelenlegi igényeket?		A fejlesztési lehetőség mennyiben elégíti ki a jövőben várható igényeket?	
		Kiszolgáló funkciók	Tantermi igények	Kiszolgáló funkciók	Tantermi igények
Weöres Sándor Általános Iskola	Központi telephely mellett lévő önkormányzati épület oktatási célú hasznosítása	✓	✓	✗	✗
	Erzsébet utcai telephelyen beékelődött telken épület megvétele és átalakítása	✓	✗	✗	✗
Fekete István Általános Iskola	Kossuth utcai telephely bővítése és felújítása	✓	✓	✓	✓
	Deák Ferenc utcai telephely újrahasznosítása	✗	✓	✗	✗
II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola	Telekre beékelődött épület megvásárlása	✓	✗	✗	✗

✓ Kielégíti az igényeket ✓ Részben elégíti ki az igényeket ✗ Nem elégíti ki az igényeket

66. ábra: A meglévő iskolák bővítésének értékelése

Összességében elmondható, hogy a jelenlegi iskolai épületek bővítésével a rövidtávon (1-2 tanév) felmerülő kapacitásbeli problémákat lehet átmenetileg orvosolni (63. ábra), azonban a hosszútávon jelentkező kb. 500 fős többletet a meglévő iskolákban a bővítésekkel együtt sem lehet elhelyezni. Rövidtávon a Deák Ferenc utcai telephely, valamint a Weöres Sándor Általános Iskola Központi telephelye mellett lévő önkormányzati épület hasznosítása nyújthat megoldást a többletkapacitásokat illetően.

3.2. Új zöldmezős beruházás

A kapacitásbővítés szempontjából szükségszerű megvizsgálnunk az új, zöldmezős beruházás megvalósításának lehetőségét, ugyanis a jelentős igénynövekedésre kézenfekvő megoldást nyújthat. A megoldásnak számos elméleti előnye és hátránya is van (önmagában és a jelenlegi épületek bővítéséhez viszonyítva is), ezt foglalja össze az alábbi ábra.

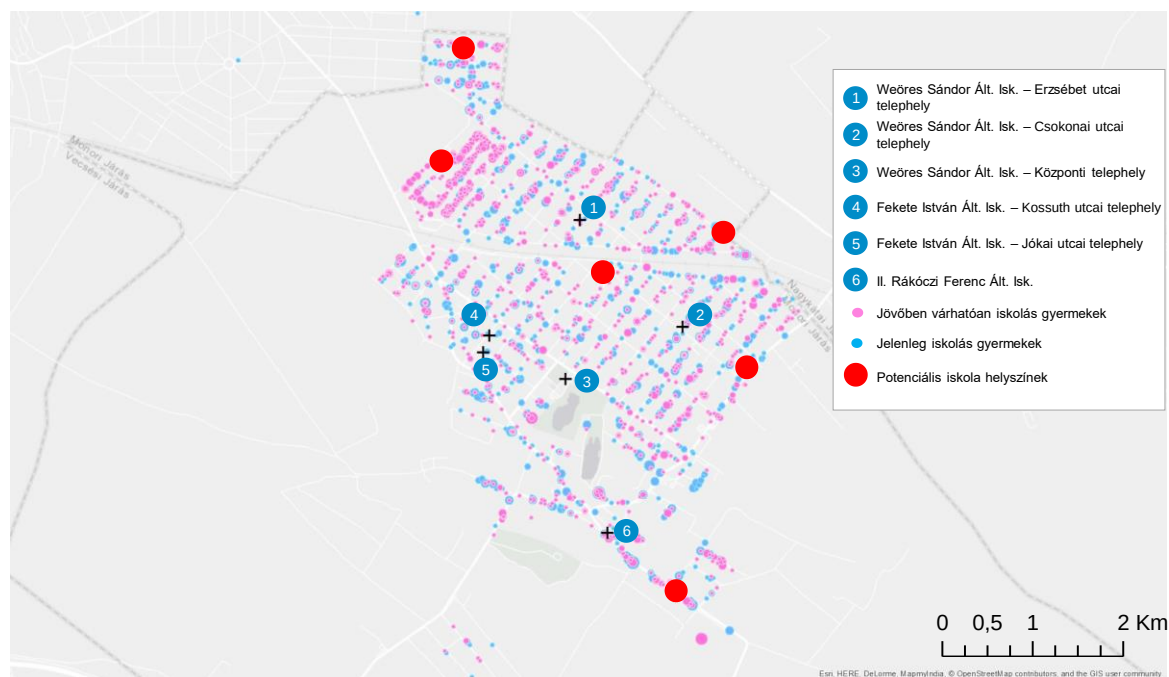
 Előnyök	 Hátrányok
■ Az elhelyezés szabadon választható, a lakossági igényekhez jobban igazítható (a már meglévő telephelyekhez képest) ■ Szakmai, köznevelési és szülői elvárásoknak maximálisan megfelelő épületet lehet tervezni, elhelyezni ■ Új, modern, a kornak megfelelő épület tervezésére van lehetőség, mely az üzemeltetés szempontjából is előnyös (korszerű energetika, infrastruktúra, stb.) ■ Lehetőséget nyújt alternatív oktatási modellek, módszertanok kipróbálására ■ A méret skálázható, kevesebb a kötöttség a kapacitások tervezésénél ■ Nem jár átmeneti kapacitás kieséssel	■ Új ingatlan vásárlással, vagy kisajátítással jár ■ A felújításhoz, vagy barnamezős beruházáshoz képest jelentősebb befektetést igényel ■ Vagyongazdálkodási szempontból a felelősségi és feladatkörök nem tisztázottak az érintettek között ■ Az összes iskolai funkció és erőforrás biztosítása szükséges az új helyszínen

67. ábra: Új zöldmezős beruházás elméleti előnyei és hátrányai

Összességében elmondható, hogy a zöldmezős beruházás jobb lehetőségeket biztosít a kihívások és problémák megoldására, ugyanakkor jóval költségesebb és komplexebb megoldásról van szó.

A megnövekedett iskolai kapacitás igények (+500 diák 5-10 éven belül) kielégítésére a lokációs elemzésünk során különböző lehetséges zónát azonosítottunk a zöldmezős beruházás számára, amelyet a 65. ábra szemléltet a piros körökkel.

Az elemzés során azonosítottunk a Város szélén és belsőbb területein található potenciális helyszíneket is. A demográfiai és területi sajátosságokat figyelembe véve 6 db lehetséges helyszínt azonosítottunk, melyeket az Önkormányzattal történő egyeztetést és további szakmai elemzést követően leszűkítettünk három lehetséges alternatívára.

68. ábra: A zöldmező beruházás potenciális új helyszínei

Alapvetően kétféle megközelítés lehetséges a lokációs lehetőségek kiválasztása szempontjából:

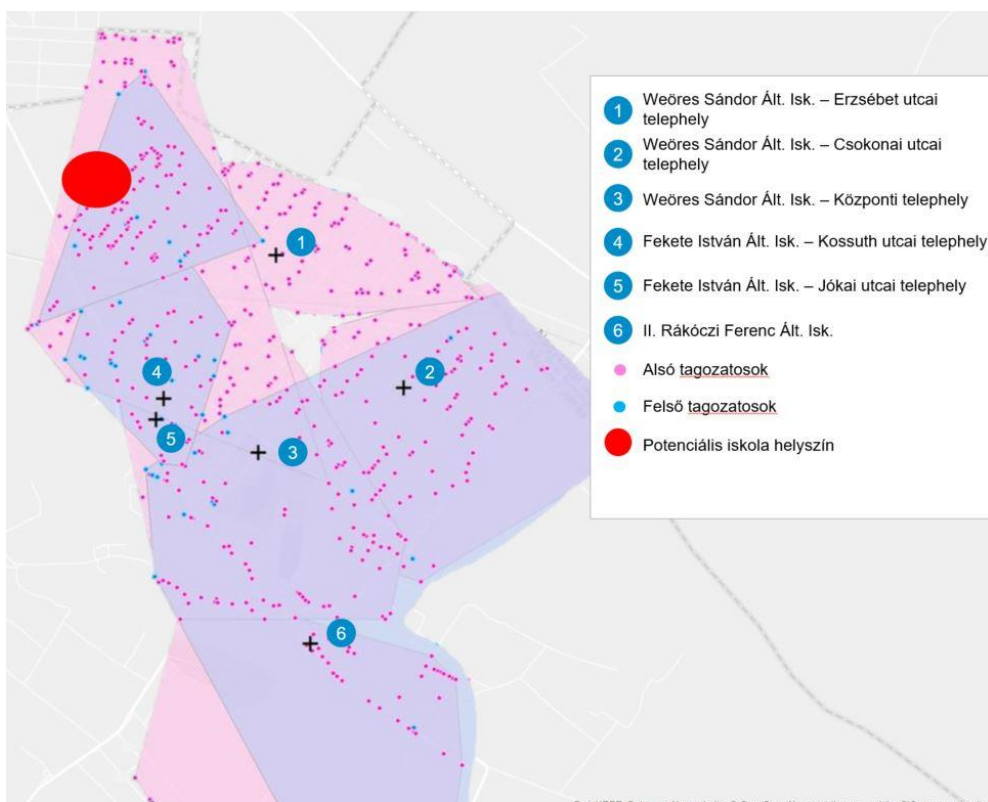
1. Lokális szempontokból ideális megoldás;
2. Kapacitás szempontjából ideális megoldás.

3.2.1. Lokális szempontokból ideális megoldás

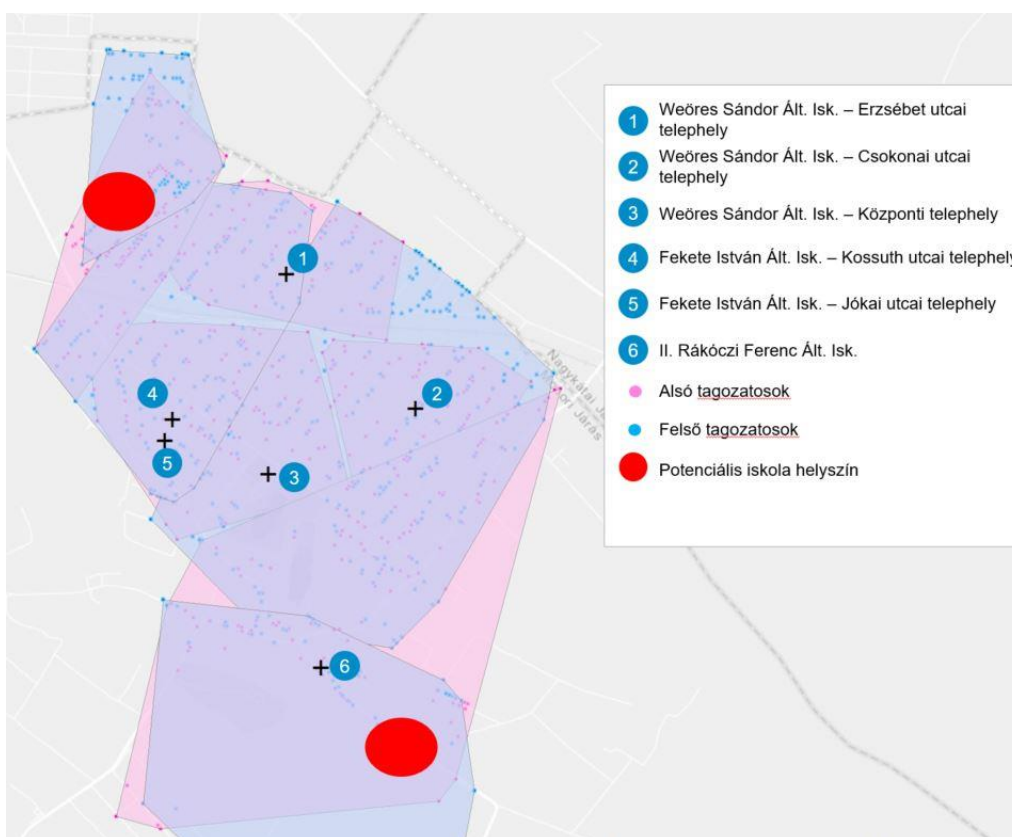
Ebben az esetben úgy érdemes helyszínt választani, hogy a felmerülő igényekhez leginkább közel lévő helyszínt/helyszíneket választjuk a fejlesztéshez vagy beruházáshoz. E megoldás esetében kisebb, de célzottabb kapacitásbővítésre van lehetőség és szükség, amely Gyömrő esetében azt jelenti, hogy az elkülönülő lokális igények miatt egy iskola építése a város szélén nem oldja meg a teljes város kapacitásigényét, azaz vagy 2 db új iskola megépítésére van szükség a legindokoltabb területeken, vagy az 1 db új iskola mellé jelentős kapacitásbővítés szükséges valamely meglévő iskolához kapcsolódóan. Az 1 db új (kisebb) iskola építése kb. 250 diák (8 osztály) befogadására alkalmas iskolát jelent a lokális igények kielégítése érdekében, emellett legalább ekkora bővítésre van szükség másik iskolában. További 250 diák elhelyezésére azonban meglévő iskola bővítésével sincs lehetőség, ahogy az előző fejezetben láthattuk, azaz csak 2 db (egyenként kb. 250-250 diák befogadására alkalmas) új iskola építésével lehet a lokális szempontokat és a jövőbeli kapacitásigényt maximálisan kielégíteni.

A 2 db lokális új iskola Gyömrő városfejlesztési elképzeléseihez és adottságaihoz jobban illeszkedik, mint egy központi megoldás, ugyanis a várostervezésben nem a központosítási elvek érvényesültek; a városiasodásra egyenletesen van igény a teljes településen, nem pedig a város földrajzi központjában.

Az 1 db és 2 db új iskola építése esetén az alábbi lokális elhelyezést javasoljuk, ahol a piros karikával jelzett területek jelzik az iskolák helyszíneit.

69. ábra: Lokációs szempontból leginkább indokolt elhelyezés (1 db új iskola, 2020)

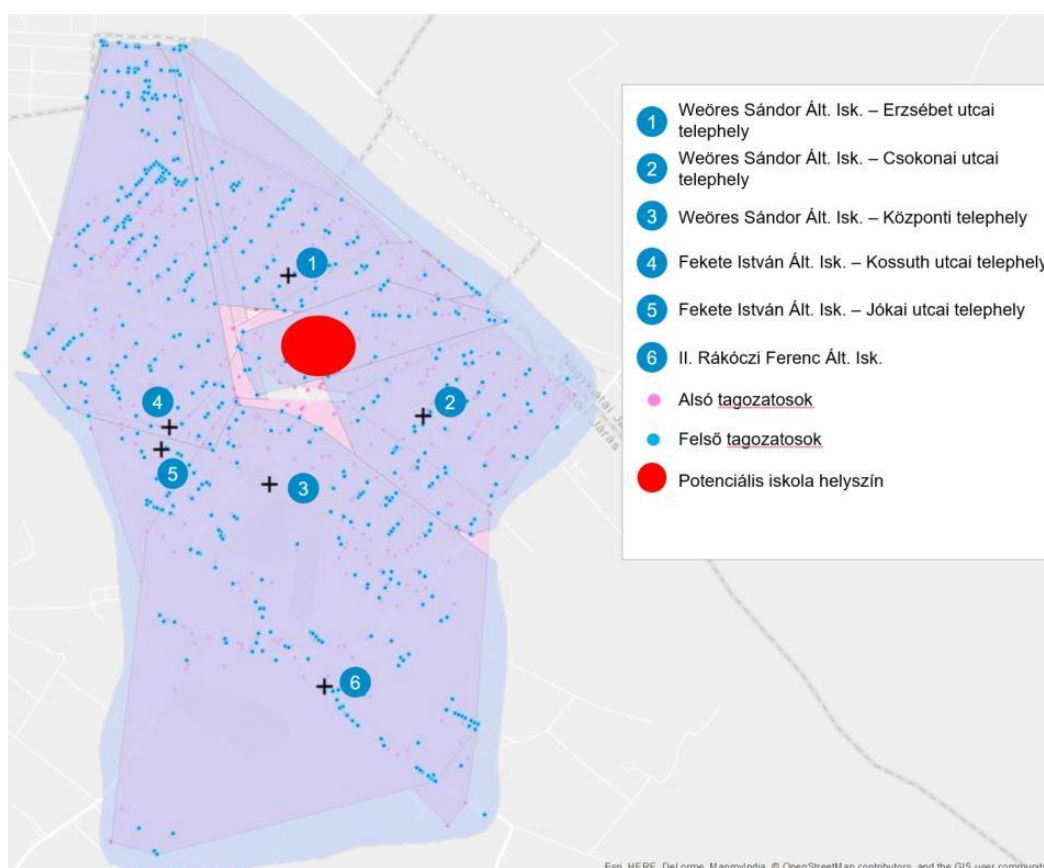
70. ábra: Lokációs szempontból leginkább indokolt elhelyezés (2 db új iskola, 2022)

3.2.2. Kapacitás szempontjából ideális megoldás

Ebben az esetben olyan helyszín javasolt, amely ki tudja elégíteni a teljes város kapacitásigényének növekedését, amely elsődlegesen Gyömrő belsőbb területein képzelhető el és egy nagyobb méretű (kb. 500 diák befogadására alkalmas, 16 osztályos) iskola építését jelenti. Ekkor a lokális elhelyezéssel szemben nagyobb utazási idővel, azonban racionalizáltabb működéssel és fajlagosan kisebb beruházási igénnyel és működési költségekkel lehet számolni. A központi elhelyezés autós közlekedés esetén átlagosan 2-2,5 perces, tömegközlekedés esetén 7-8 perces, gyalogos közlekedés esetén 10-12 perces utazási idő növekedéssel jár a lokális elhelyezéssel szemben, amely indokoltá teszi a közlekedési szolgáltatások fejlesztését akár buszmegállók telepítésével, akár iskolabusz rendszer bevezetésével (pl. önköltségi hozzájárulással).

A központi, nagyobb méretű fejlesztés bár méretgazdaságosság szempontjából hatékonyabb megoldás, valójában nem illeszkedik a településszerkezethez, hosszú távon nem járul hozzá a külsőbb városrészek fejlesztéséhez és nem tud a lokális igényeknek megfelelő megoldást nyújtani.

Az 1 db új iskola építése esetén az alábbi elhelyezést javasoljuk, ahol a piros körrel jelzett terület jelzi az iskola javasolt helyszínét.

71. ábra: Kapacitás szempontjából ideális új iskola helyszíne (2022)

3.2.3. Új iskolához szükséges kapacitások

A megnövekedett iskolai kapacitás igények (+500 diák 5-10 éven belül) kielégítéséhez szükséges személyzeti és infrastrukturális kapacitásokat két módszertan alapján határoztuk meg:

- A jelenlegi iskolai kapacitás átlagok alapján határoztuk meg az 500 gyermekre vonatkozó átlagos értéket,
- valamint az optimális működéshez szükséges javasolt minimális kapacitásokat szakértői becslés alapján határoztuk meg (1. táblázat).

Számításaink nem teljes körűek, a közoktatási épületek tervezését meghatározó helyiségek és sporthelyiségek szabályozását az MSZE 24203-2:012 azonosítójú szabvány tartalmazza, melynek kivonatát az 5. számú melléklet tartalmazza.

1. táblázat: Az új iskola építése során szükséges kapacitások

Erőforrás és infrastrukturális igény	Jelenlegi városi átlag kapacitás (250 fős iskolára vetítve)	Szakértői javaslat (250 fős iskolára vetítve)
Pedagógus	20 fő	24 fő
Technikai személyzet	6 fő	6 fő
Tanterem	480 m ²	600 m ² (jogszámban min. 500 m ²)
Tanári szoba	46 m ²	60 m ²
Étkező	64 m ²	120 m ²
Mosdók	68 m ²	120 m ²
Sportolási lehetőség	110 m ²	400 m ²

Az oktatási intézmények tervezési előírásai (MSZE 24203-2:2012) szerint az általános iskolákra vonatkozó telekkövetelmény 25 m²/fő, amely egy 250 fős iskola esetében 6250 m². A szabvány szerint ettől maximum 10%-ban lehet eltérni.

3.2.4. Elméleti működtetés

Egy új iskola építése esetén szükséges annak végig gondolása, hogy milyen működési formában és milyen fenntartó által működtetve lehetséges és érdemes a megvalósítása. Állami és nem állami (pl. alapítványi vagy egyházi) fenntartású iskola működtetése is elképzelhető Gyömrőn, ezért röviden bemutatjuk ezen lehetőségeket. A tanulmánynak nem célja javaslatot tenni a fenntartási és működtetési formára, csupán az elméleti lehetőségeket vázolja fel.

Új iskola – tankerületi fenntartásban

Jelenleg 3 db általános iskola működik 6 telephelyen Gyömrőn. Egy új, negyedik általános iskola (mint új intézmény) tovább növeli a „versenyt” az iskolák között, amely nem indokolt a már meglévő három iskola mellett. Hasonló méretű településeken ritka, ha kettőnél több általános iskola működik, illetve igazgatás szempontjából további erőforrásokat köt le mind a Tankerület oldaláról, mind a leendő iskolavezetés szempontjából.

Új tagintézmény – tankerületi fenntartásban

Az új iskola nem feltétlenül igényel teljesen önálló működést, elképzelhető a tagintézményként (akár telephelyként) történő működtetés. Ez megvalósulhat egy jelenlegi iskola átköltözésével és a meglévő telephely alárendelésével (adott esetben akár megszüntetésével) is. Ez a működési forma igazgatás szempontjából egy egyszerűbb és kevesebb erőforrást lekötő megoldást jelent.

Alternatív / egyházi működtetés

A működtetés nem feltétlenül csak állami fenntartással valósulhat meg. Elképzelhető alapítványi vagy egyházi működtetés is. Ennek részletesebb vizsgálatához egyeztetés szükséges a lehetséges további fenntartókkal (pl. az egyházzal). Ebben az esetben jobban elképzelhető kísérleti iskola megvalósítása is, amely kiszolgálja a differenciált lakossági igényeket. Ugyanakkor a speciálisabb oktatási típus nem javasolt akkor, ha nagy kapacitású iskola építését tervezik.

A Gyermek Ház Alternatív Alapozó Program a kilencvenes évek elejétől, az 1991-92-es tanév óta a Klebelsberg Kuno Általános Iskola és Gimnázium részeként, alternatív önálló pedagógiai programként működik. Nevelő, oktató munkájukat saját fejlesztésű, akkreditált tantervük alapján végzik képzésének tartalma megfelel a Nemzeti Alaptanterv, illetve a Kerettantervek tartalmának. A Gyermek Ház hat évfolyamos alapozó iskolamodellként indult, amely évfolyamonként egy-egy osztályt működtet a 6-12 éves korú gyermekek számára, saját pedagógiai programja és helyi tanterve alapján, mely az alsó tagozaton egész napos nevelést kínál. A 8. osztály után a gyerekek középfokú oktatási intézményekben, illetve az integrált, sajátos nevelési igényű tanulók egy része speciális szakiskolákban folytathatják tanulmányaikat.

4. Összefoglaló fejlesztési javaslat

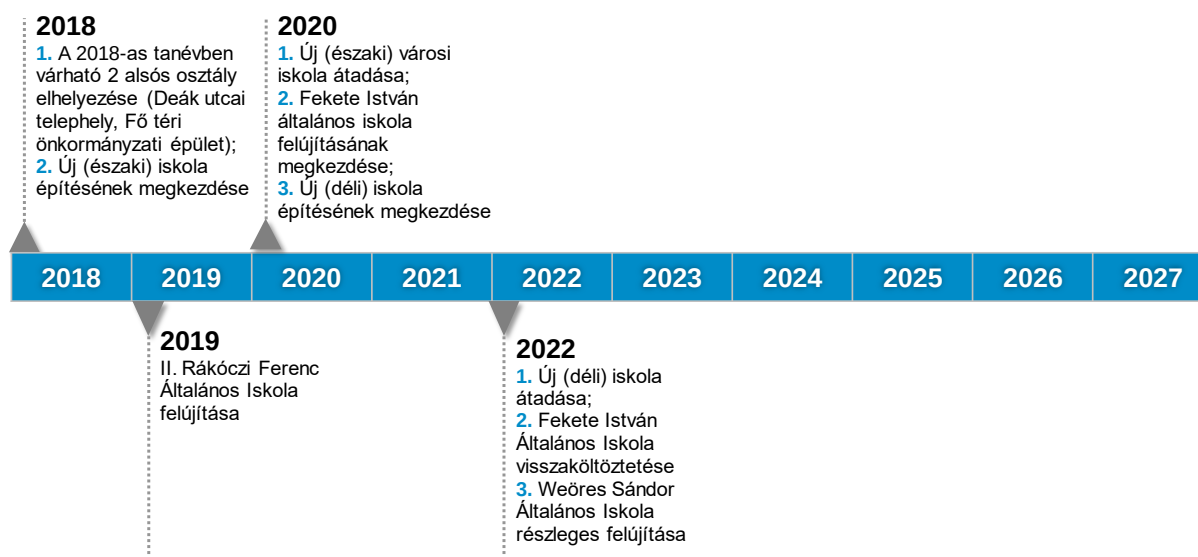
A tanulmányban bemutatott elemzések során láthatóvá vált, hogy Gyömrőn mind rövidtávon (kb. 1-3 év), mind középtávon (kb. 5-10 év) olyan iskolai kapacitásigény növekedés következik be, amelyet a jelenlegi iskolai rendszer nem tud már megoldani, ezért sürgős beavatkozásokra van szükség. A kapacitásbővítés mellett tekintettel kell lenni a lokális igényekre, a szükséges kiegészítő funkciók és szolgáltatások biztosítására, valamint a közoktatási feladatellátás kihívásainak és problémáinak hosszú távú kezelésére.

Az elemzésekből látszik, hogy a nagyobb volumenű új kapacitások bevonására két időpontban van szükség: 2020-ban és 2022-ben, ezekben a tanévekben ér el a gyermeklétszám egy olyan kapacitásigényt, amelyet a meglévő infrastruktúra már nem képes befogadni. Az új kapacitás bevonására városfejlesztési és szakmai szempontból a lokális igényeket figyelembe vevő megoldás a javasolt.

Az alábbi fejlesztéseket javasoljuk, elsősorban időbeli szükségletük (és kevésbé volumenük vagy prioritásuk) szerint sorrendbe rendezve:

1. **Időszakosan további tantermi kapacitás bevonása** a már 2018-ban jelentkező kapacitás szükséglet megoldására (Deák utcai telephely vagy a Fő téri önkormányzati épület bevonása merül fel elsődleges lehetőségként, ennél kevésbé preferáltabb megoldás a jelenlegi szaktantermek osztálytermékké alakítása);
2. **Két új iskola tervezése és megépítése:**
 - 1. ütem a 2020/2021-es tanévre: Gyömrő északi részén a Liget lakópart körzetében új iskola (8 osztályos, kb. 250 fős) építése, elsődlegesen alsó tagozatos osztályok indítására (két osztály párhuzamosan), ezt követően felül kell vizsgálni a környező általános iskolákkal a tagozatok megosztását, indokolt esetben 1-8. osztályos iskolaként vagy később kizárólag felső tagozatos iskolaként is funkcionálhat, a többi iskolával történő együttműködés függvényében;
 - 2. ütem a 2022/2023-as tanévre Gyömrő déli részén a Kastélydomb lakópark körzetében új iskola (8 osztály, kb. 250 fős) építése, elsődlegesen alsó tagozatos osztályok indítására (két osztály párhuzamosan), ezt követően felül kell vizsgálni a környező általános iskolákkal a tagozatok megosztását, indokolt esetben 1-8. osztályos iskolaként vagy később kizárólag felső tagozatos iskolaként is funkcionálhat, a többi iskolával történő együttműködés függvényében;
3. **II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola felújítása és részleges bővítése** a beékelődő telephely megvásárlásával. Az iskola régi épületszárnyának felújítása sürgető és elkerülhetetlen. A felújításnak tekintettel kell lennie arra, hogy a 2022-re 2. ütemben megépítendő új iskolával történő együttműködés alapján megfontolandó, hogy kizárólag alsó vagy felső tagozatos 8 osztályos (2 osztály párhuzamosan) iskolaként működhessen a jövőben;
4. **Fekete István Általános Iskola Kossuth utcai telephelyének teljes körű felújítása** (visszabontás és új épület építése) a jelenlegihez hasonló létszámhoz szükséges tantermi kapacitás (16 osztályos, 8 alsó és 8 felső tagozatos) és ehhez szükséges kiegészítő funkciók biztosításával;
5. **Weöres Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola telephelyeinek részleges felújítása és bővítése.** Az osztályok számában nem javasunk változtatást. A Liget lakóparkban 1. ütemben 2020-ra elkészülő új iskola működésével szükséges összehangolni az Erzsébet utcai telephely szakmai tevékenységét és működését, adott esetben akár az alsó és felső tagozatos osztályok átrendezésével.

A fejlesztéseket javasoljuk időben egymáshoz illeszteni városi szinten (64. ábra). A 2018-as tanévtől a jelenlegihez képest +1 db alsós osztály, a 2019-es tanévben várhatóan +3 db alsós osztály indítása indokolt városi szinten, melyeket a Deák Ferenc utcai telephelyen és/vagy a Fő téren elhelyezkedő önkormányzati épületben javasoljuk időszakosan elhelyezni. A növekvő gyermeklétszám miatt **legkésőbb 2020-ig indokolt megépíteni az egyik új iskolát**, amely az addigra összesen hét többlet osztályt be tudja fogadni. Az **új iskola átadásával megkezdhető a Fekete István Általános Iskola Kossuth utcai telephelyének átalakítása**. Javasoljuk a felső tagozatosokat a munkálatok idejére átköltöztetni az új iskolába.

72. ábra: A fejlesztési javaslatok időbeni eloszlása

Az első **új iskola létrehozása** a 10 éves időtávon belül jelentkező +500 fős többletkapacitás igényt nem oldja meg. A 2020/2021-es tanévre a Liget lakóparknál létesítendő iskolát úgy érdemes kialakítani, hogy hosszú távon akár alsó tagozatos, akár felső tagozatos iskolaként is tudjon funkcionálni. Felmenő rendszerben alsó tagozaton jelentkezik az igény, amely indokolja a körzethez jelenleg tartozó általános iskolák működésének összehangolását. Az iskolában célszerű vagy csak alsó tagozatos vagy csak felső tagozatos osztályokat kialakítani, amely megszervezése a Tankerület koordinációját igényli. Az iskolában összesen 8 osztály indítása szükséges ahhoz, hogy a jövőben beköltöző és a jelenleg Gyömrőn lakó potenciális gyermekek oktatása lokális szinten megoldódjon és a jelenlegi iskolák kapacitás terhei enyhüljenek és a szakmailag javasolt szintre mérséklődjenek. A 8 osztály befogadására képes iskolához szükséges telekméret kb. 6000 m², amely tartalmazza az összes hasznos alapterületet és kiszolgáló funkciókat (beleértve az udvar és sportolásra alkalmas infrastruktúrát is).

Az 500 fős kapacitásigényt két iskola megépítése tudja megoldani, ehhez szükséges a **második iskola megépítése a 2022/2023-as tanévkezdésre** a Kastélydomb lakópark körzetében. A tervezés során a közoktatási intézmények tervezési előírásainak betartása mellett érdemes arra törekedni, hogy a kornak megfelelő, a 21. század igényeit kielégítő oktatási kapacitás jöjjön létre Gyömrő városában. Az új kapacitások bevonása és a fejlesztések révén 2027-re várható átlagos osztálylétszám kb. 27 főre mérséklődik.

Az új iskolák kialakítása mellett fontos a **meglévő iskolákban indokolt fejlesztéseket** végrehajtani. A **Fekete István Általános Iskolában** a Kossuth utcai felső tagozatos

telephelyen a felújítás és bővítés helyett új épület építése javasolt, amelynek kialakításánál, hasonlóan az új iskolához, törekedni kell a korszerűség követelményeinek való megfeleléshez. Az új épület tervezése során előtérbe kell helyezni az iskola jelenlegi problémáinak és szűk keresztmetszeteinek feloldását, azaz a kiszolgáló helyiségek pótlását, az étkeztetési kapacitások növelését, a vizesblokk megfelelő kialakítását, valamint a szaktantermi kapacitások bővítését. Az intézményi működést 16 osztályos (állandó osztályszámú) iskolaként javasolt megszervezni, ezzel lehetőség nyílik a saját osztálytermek kialakítása mellett megfelelő számú szaktanterem és egyéb funkció kialakítására az iskolában. A Jókai utcai alsó tagozatos telephelyen az ebédlő átalakítása javasolt, a beékelődött funkcionálisan kihasználatlan területek átépítésével, átszervezésével. A Deák Ferenc utcai telephelyet javasoljuk rövidtávon ismét oktatási célra használni, mely a 2018-as és a 2019-es tanévben megjelenő többletlétszám okozta problémákat oldhatja meg.

A II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola esetében is fontos a meglévő infrastruktúrát a kornak megfelelően felújítani, ráadásul a régi épületrész felújítása sürgős feladat, ezért az első új iskola építése mellett ennek felújítása is időben priorizált feladat. A telekre beékelődött épület megvásárlása és hasznosítása az iskola jelenleg szűkös keresztmetszetét, a kiszolgáló helyiségek hiányát enyhítené. A beékelődő telek bevonásával és a jelenlegi helységkiosztás átszervezésével lehetőség nyílna egy jelentősen hatékonyabb és kényelmesebb működtetés megvalósítására.

A Weöres Sándor Általános Iskola Fő téri telephelyén javasoljuk a meglévő infrastruktúrát a kornak megfelelően fejleszteni, felújítani. Az iskola mellett található önkormányzati épület hasznosítása a rövid távú városi létszámnövekedésből eredő kihívásokat tudja enyhíteni. Hosszú távon a művészeti oktatáshoz szükséges termek, valamint tantermek kialakításával az iskola jelenleg is kifizetett kapacitásai enyhíthetők. Az Erzsébet utcai telephelyen a beékelődött épület megvásárlásával lehet az iskola jelenlegi hiányosságait (kiszolgáló helyiségek) pótolni. Ezen kívül javasoljuk az udvar felújítását. A Csokonai utcai telephelyen a Központi telephelyhez hasonlóan javasoljuk a meglévő infrastruktúrát a kornak megfelelően fejleszteni, felújítani.

5. Mellékletek

1. számú Melléklet: Weöres Sándor Általános Iskola központi egység

2. számú Melléklet: Weöres Sándor Általános Iskola Erzsébet utcai telephelye

3. számú Melléklet: Weöres Sándor Általános Iskola Csokonai utcai telephelye

4. számú Melléklet: Fekete István Általános Iskola

5. számú Melléklet: II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola

6. számú Melléklet: Általános iskolák helyiségei (MSZE 24203-2:2012 szerint)**2. táblázat: Általános iskolák helyiségei**

Forrás: MSZE 24203-2:2012

	Helyiségek	Legfeljebb 8 osztállyal működő általános iskola (db)	16 osztállyal működő általános iskola (db)
1.	Tanterem	osztályonként 1	osztályonként 1
2.	Csoportterem	4	6
3.	Egyéni fejlesztőszoba, logopédiai foglalkoztató	1	1
4.	Könyvtár (adattár, stúdió, klub)	1	1
5.	Könyvraktár	1	1
6.	Általános szertár	1	2
7.	Szaktantermek a hozzájuk kapcsolódó szertárakkal	legalább 6	legalább 6
8.	Igazgatói iroda	1	1
9.	Helyettesi iroda	1	1
10.	Gazdaságvezetői iroda	1	1
11.	Ügyviteli helyiség	1	1
12.	Nevelőtestületi szoba	1	1
13.	Tanári pihenő	1	1
14.	Teakonyha	1	1
15.	Tanári öltöző	Nemenként 1	Nemenként 1
16.	Tanár mosdó-zuhanyzó	Nemenként 1	Nemenként 1
17.	Tanári WC	Nemenként 1	Nemenként 1
18.	Étterem-konyha egység	1	1
19.	Aula (előtér, közösségi tér), porta, ruhatár	1	1
20.	Illemhelycsoportok	szintenként, nemeként legalább 1	szintenként, nemeként legalább 1
21.	Általános raktár	1	2
22.	Karbantartó műhely	1	1
23.	Öltözők, vizes helyiségek technikai dolgozók számára	nemenként 1	nemenként 1
24.	Iskolaudvar (szüneti tartózkodás, játék)	1	1

3. táblázat: Általános iskolák sport- és szabadidőegység helyiségei

Forrás: MSZE 24203-2:2012

	Sport- és szabadidőegység helyiségei	Legfeljebb 8 osztállyal működő általános iskola (db)	16 osztállyal működő általános iskola (db)
1.	A jelű tornaterem	1	-
2.	B jelű tornaterem	-	1
3.	C jelű tornaterem	-	-
4.	Féltornaterem	-	1
5.	Gyógytestnevelési/erőnléti terem	1	1
6.	Tanuszoda (méretét a tervezési programban kell meghatározni)	1	1
7.	Szertár	1	2
8.	Öltöző – tornateremhez	4	4
9.	Öltöző – féltornateremhez	-	2
10.	Öltöző – gyógytestnevelési teremhez	2	2
11.	Öltöző - tanuszodához	2	2
12.	Zuhanyzó, mosdó testgyakorló termekhez,	6	10

	Sport- és szabadidőegység helyiségei	Legfeljebb 8 osztállyal működő általános iskola (db)	16 osztállyal működő általános iskola (db)
	tanuszodához		
13.	Illemhelyek öltözőkhöz	6	10
14.	Küzdőtéri WC	1	1
15.	Tanári öltöző-iroda	1	2
16.	Orvosi szoba	1	1
17.	Lelátó, nézőtér (többcélú használat esetén)	-	-
18.	Sportudvar	1	1

